

Ing. arch. Kamil Sedlár, Rybárska 20, 080 06 Prešov
☎ 0905 631 710
e-mail : b1.level@gmail.com

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DOĽANY

SPRÁVA K NÁVRHU

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DOĽANY Schválený obecným zastupiteľstvom v Doľanoch
Uznesením č. 41-9/11-2009
Dňa: 09.11.2009
Štefan Kamenický starosta obce

obstarávateľ : Obec Doľany
odborný obstarávateľ : Ing. arch. Ľubomír Polák
spracovateľ : Ing. arch. Peter Steiniger, Tatranská Lomnica 531,
059 60 Vysoké Tatry
autor, vypracoval : Ing. arch. Kamil Sedlár
Ing. arch. Zuzana Semešová

---

júl 2009

Textová časť :

A.1	Základné údaje.	3
A.1.1	Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši.	3
A.1.2	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.	4
A.1.3	Údaje o súlade riešenia územného plánu so zadaním.	4
A.2	Riešenie územného plánu obce.	4
A.2.1	Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický popis.	4
A.2.2	Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu.	7
A.2.3	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.	12
A.2.4	Záujmového územie obce a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.	16
A.2.5	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.	16
A.2.6	Návrh funkčného využitia územia obce.	20
A.2.7	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.	21
A.2.8	Vymedzenie zastavaného územia obce.	25
A.2.9	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.	25
A.2.10	Návrh a riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.	26
A.2.11	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.	27
A.2.12	Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.	32
A.2.13	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.	49
A.2.14	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.	51
A.2.15	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.	51
A.2.16	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu – samostatná príloha.	52
A.2.17	Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálneho, ekonomicko-sociálnych a územno-technických dôsledkov.	52
A.2.18	Návrh záväznej časti územného plánu.	52

Autorský kolektív :

Spracovateľ : Ing. arch. Peter Steiniger,
Tatranská Lomnica 531, 059 60 Vysoké Tatry
autor, vypracoval : Ing. arch. Kamil Sedlár,
Ing. arch. Zuzana Semešová
ekológia a živ. prostredie,
doprava : Ing. Vojtech Pejko
technická infraštruktúra : Ing. Juraj Jochmann

A.1 Základné údaje.

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši.

- Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD.

Obec Doľany nemala doposiaľ spracovanú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu. Potreba nových rozvojových plôch, hlavne pre bývanie, čiastočne pre výrobu, šport, rekreáciu a následne pre rozvoj cestovného ruchu, núti zhodnotiť potenciál obce v každom smere a navrhnúť optimálne rozvojové koncepcie aj s ohľadom na väzby k širšiemu urbanistickému priestoru. Akceptácia nadregionálnych rozvojových koncepcií v území vyjadrených v ÚPN VÚC Prešovského kraja, čiastočne zasahujú do organizácie územia. Optimalizácia rozvojových potrieb obce a zachovanie prírodného potenciálu kultúrnej krajiny je jedným z dôležitých úloh spracovanej územnoplánovacej dokumentácie.

- Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi ÚPD.

Obstarávateľ územného plánu obce : Obec Doľany
Odborne spôsobilá osoba pre
obstarávanie ÚPD : Ing. arch. Ľubomír Polák, Prešov
Spracovateľ ÚPD : Ing. arch. Peter Steiniger,
Tatranská Lomnica 531, 059 60 V. Tatry

- Hlavné ciele riešenia.

Hlavným cieľom Územného plánu obce Doľany je zabezpečiť trvalý súlad všetkých činností v riešenom území a:

- zhodnotiť súčasné podmienky pre rozvoj obce a na ich základe navrhnúť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia obce, vrátane vhodných rozvojových lokalít
- navrhnúť opatrenia na zvýšenie kvality životného prostredia v obci
- vymedziť plochy pre novú bytovú výstavbu
- vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj ekonomických aktivít v obci
- doriešiť dopravné problémy obce
- navrhnúť chýbajúce zariadenia technického a sociálneho vybavenia obce
- navrhnúť územno-technické opatrenia na zapojenie obce do systému cestovného ruchu v okolí regiónu mesta Levoča a vytvoriť urbanistické podmienky na rozvoj turizmu v obci
- lokalizovať plochy pre verejnoprospešné stavby
- vymedziť časti obce, pre ktoré treba obstaráť a schváliť územné plány zóny

A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.

Obec doposiaľ nemala spracovaný územný plán obce. Nadradená územno-plánovacia dokumentácia bola spracovaná ako územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja schváleného uzn. 268/1998 v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č.4/2004, ktorým sa mení Nariadenie vlády SR č.679/2002 Z.z. v znení neskoršej zmeny a Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z. Požiadavky vyplývajúce zo záväzných regulatívov ÚPN-VÚC Prešovského kraja je potrebné v ÚPN – obce Doľany v plnej miere akceptovať.

A.1.3 Údaje o súlade riešenia územného plánu so zadaním.

Obec Doľany nemá viac ako 2000 obyvateľov, preto obstarávateľ ustúpil od spracovania konceptu ÚPN - O. Prerokovanie a schválenie zadania ÚPN bolo pod číslom 33/2008 zo dňa 03. 12. 2008, z ktorého sme vychádzali pri spracovaní návrhu. K zadaniu sa vyjadrili orgány štátnej správy, samosprávy a dotknutých organizácií. V zásade boli akceptované všetky pripomienky týkajúce sa skôr zákonných požiadaviek. Zo strany občanov neboli vznášané zásadné pripomienky.

- Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou.

Prieskumy a rozborov pre ÚPN obce boli spracované v termíne 03/2007 spracovateľom.

Na základe prieskumov a rozborov bolo spracované zadanie pre ÚPN.

Schválenie zadania 03. 12. 2008 uznesením č. 33/2008.

Po schválení zadania bol spracovaný návrh ÚPN – obce Doľany.

- Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním.

Návrh územného plánu rešpektuje schválené zadanie pre územný plán. Najdôležitejšie problémy na riešenie, ako sú rozvojové plochy bývania, čiastočne výroby, športu a rekreácie, v menšej miere riešenie dopravných problémov, problémov životného prostredia, ochrany prírody, krajiny ako aj riešenie technickej infraštruktúry, ktoré sú určené v zadaní, sú v návrhu územného plánu obce jasne definované. Základná urbanistická koncepcia rozvoja obce je v súlade s požiadavkami nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN VÚC Prešovského samosprávneho kraja.

- Súpis použitých ÚPD a iných podkladov so zhodnotením ich použitia pri riešení.

ÚPN VÚC Prešovského kraja, do ktorého spadá aj obec Doľany. Priemet dopadov návrhu ÚPN VÚC Prešovského kraja, je v plnej miere akceptovaný.

Mapové podklady intravilánu a extravilánu obce v digitálnej podobe bez vrstevníc.

Evidencia pozemkov a vlastníckych vzťahov.

Technické podklady technickej infraštruktúry v obci na rozostavaných lokalitách v obci boli v plnej miere akceptované.

A.2 Riešenie územného plánu obce.

A.2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický popis.

Predmetom riešenia územného plánu je obec Doľany v jej administratívnych hraniciach, ktoré sa kryjú s katastrálnymi hranicami obce o celkovej výmere 367 ha.

Riešené územie pre tvorbu urbanizovanej krajiny, tvorí súčasne zastavané územie sídla, rozšírené o územia, ktoré bezprostredne nadväzujú na zastavané územie a sú potenciálne disponibilné pre urbanistický rozvoj obce, vyvolaný jej rozvojovým programom a požiadavkami vyplývajúcimi z ÚPN VÚC Prešovského samosprávneho kraja a navrhované územia bývania a rekreácie.

Obec leží na severnom okraji Hornádskej kotliny a na južných svahoch Levočských vrchov v úzkej doline Dolianskeho potoka, 10 km východne od Levoče. Obec tvoria dve časti – Doľany nachádzajúce sa v južnej časti a obecná časť Roškovce v centrálnej časti katastra, ktoré boli k Doľanom pričlenené v roku 1924. Dovtedy mala každá z nich samostatný vývoj. Prevažná časť katastra je odlesnená, s nadmorskou výškou 560 m.n.m. stred obce, 620 m.n.m. Roškovce, 450 – 841 m.n.m. v chotári.

Do územia obce zasahuje ochranné pásmo prírodnej rezervácie Hájik, ktoré tvorí 100 m po obvode prírodnej rezervácie s 3. stupňom územnej ochrany podľa zákona OPaK.

Katastrálne územie Doľany patrí z hľadiska geologického členenia do oblasti vnútrokarpatského paleogenu, podoblasti spišsko-šarišského paleogéna a jednotky Levočské vrchy.

Horniny. Údolie Dolianskeho potoka a niektorých ich prítokov vyplňajú holocénne fluviálne sedimenty, bezprostredne na ne nadväzujú sedimenty nečleneného kvartéru – deluviálno-fluviálne splachové hliny a svahoviny vcelku – litofaciálne nečlenené. V severnej časti územia prevažujú pieskovce bielopotockého súvrstvia, ktoré sú v absolútnej prevahe nad nevápnitými ílovcami. Sú v nich lokálne vložky polôh flyšu a konglomerátového flyšu. Východný okraj katastra tvoria plochy hutianskeho súvrstvia ílovcov, v ktorom sú ílosiltovce v absolútnej prevahe nad pieskovicami. V nich sa taktiež nachádzajú tenké polohy polymiktných zlepcov.

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie patrí územie do rajónu kvartérnych sedimentov podrajónu D, deluviálnych sedimentov.

Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Väčšiu časť predmetného územia vyplňajú horniny s dobrou pórovo - puklinovou a vrstvou priepustnosťou a stredným zvodnením. Podľa pôvodu rozpustených látok sú podzemné vody oblasti petrogénne, karbonátogénne základné. Prevažne výrazné, sú podzemné vody fluviogénne základné, menej prechodné a zmiešané. Hladina podzemnej vody je zväčša 5 - 9 m hlboko. Kataster Doľan je zaradený do hydrogeologického regiónu č.119.- Paleogén Levočských vrchov.

Povrchové vody sú odvodňované potokom Dolianka, západná časť katastra je odvodňovaná bezmenným potokom ktorý je zaústený mimo riešeného územia do potoka Lodina. Územie patrí do povodia Hornádu. Uvedený tok je možné zaradiť do oblasti vrchovinovo – nížinnej, typu dažďovo – snehovom. Vysoká vodnatosť je vo februári až v apríli, najnižší prietok je v septembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti môže nastať koncom jesene a začiatkom zimy.

Z pôdnych typov sa v oblasti katastra Doľany vyskytujú prevažne kambizeme, modálne a kultizeme nasýtené a pararendziny, kambizemné a kambizeme rendzinové, okrajovo aj kambizeme pseudoglejové nasýtené.

Z pôdnych druhov sa vyskytujú pôdy ľahké (hlinitopiesočné) až stredné (piesočnatohlinité, hlinité).

Na záhradách a predzáhradkách sa v intraviláne obce nachádzajú kultizeme s pozmenenými vlastnosťami vplyvom človeka. Produkčná schopnosť týchto pôd je rôzna.

Územie katastra leží z klimatického hľadiska do chladnej klimatickej oblasti, s júlovým priemerom teploty nižším ako 16°C. Klimatický okrsok možno charakterizovať ako mierne chladný, veľmi vlhký. Oslnenie terénu možno klasifikovať ako dobré, vzhľadom

k tomu, že celý terén, je so sklonom do 14°, a prevažná časť riešeného územia je exponovaná na juh.

Kompaktnejšie lesné porasty sa rozprestierajú na strmých plochách v severnej časti riešeného katastra. Predstavujú mozaikovú štruktúru s pasienkami v nižšie položených častiach. Sú to prevažne hospodárske lesy, ktorých prvoradou funkciou je produkcia drevnej hmoty.

V lesných porastoch majú dominantné zastúpenie ihličnaté dreviny, najmä smrek a borovica lesná, príp. jedľa s ojedinelým výskytom listnatých drevín ako javora mliečneho, hraba obyčajného a lipy s málo zastúpeným krovitým porastom. Na základe typologického prieskumu boli uvedené lesné porasty zaradené do skupín lesných typov jedľové bučiny (*Abieto-Quercetum*). Vzhľadom k tomu, že uvedené lesné porasty nezodpovedajú navrhovanému zastúpeniu drevín pre uvedenú skupinu lesných typov, teda nie sú pôvodného rázu, aj tak predstavujú významnú zložku, ktorá vytvára ekologickú stabilitu územia. V budúcnosti bude nutné uvažovať s postupnou zmenou ich druhového zloženia, s vyšším podielom listnatých drevín.

Rozšírenie nelesnej drevinovej vegetácie (NVD) je kvôli extenzívnemu obhospodarovaniu krajiny na značnej ploche obmedzené a často má len prechodný, dočasný výskyt. Jedná sa o plochy intenzívne využívané, predovšetkým v juhozápadnej časti územia, kde sa zeleň vyskytuje iba v podobe brehových porastov okolo Dolianskeho potoka. Výskyt nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádza na strmších plochách, prípadne medziach v západnej časti územia. Bohato sú zastúpené brehové porasty popri toku Dolianskeho potoka až k hornej časti, kde potok prechádza cez lesné porasty, v ktorých sa už brehové porasty nenachádzajú.

Značné zastúpenie NVD je možné pozorovať v severnej časti riešeného územia na extenzívne obhospodarovaných pasienkoch, kde je značne rozšírená zeleň na jestvujúcich medziach, ktorá sa postupne rozširuje aj na ostatné plochy. Z vysokokmenných drevín sa v NVD vyskytuje borovica, borievka, breza, menej smrek, topoľ osikový a vrbá.

Z krovitých drevín sa uplatňuje najmä trnka, ruža šípová, hloh jednozemenný, svíb krvavý, baza čierna, menej kalina, čerešňa vtáčia, sliezka, jarabina vtáčia či krušina jelšová. Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou, purpurovou a čremchou.

Trvalé trávne porasty sa nachádzajú na pôdach s nižšou úrodnosťou, kde je pôvodný horizont plytký, prípadne zamokrený. Súvislejšie plochy pasienkov sa nachádzajú na vyššie položených miestach pod parcelami ornej pôdy a dopravne ťažšie dostupných miest. Vzhľadom na ich extenzívne obhospodarovanie sú porastené drevinovou vegetáciou najmä okolo lesných porastov a na strmších svahoch.

Na menších, rovinatých plochách v nive Dolianskeho potoka sa nachádzajú svieže produkčné, jedno až dvojkosné lúky na vlhkých stanovištiach.

Sú to poloprárodné, travinno - bylinné porasty pravidelne obhospodarované enviromentálne prijateľným spôsobom bez zmeny výraznejšieho druhového zloženia čo vedie k udržaniu ich vysokej biodiverzity.

Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, doterajšími intenzifikačnými zásahmi však pomerne chudobné a monotónne. Výnimku tvoria niektoré plochy strmých strání alebo zamokrených plôch v alúviách, kde je veľmi hodnotná xerothermná, alebo močiarna vegetácia, podľa stupňa pôvodnosti. Väčšinu však tvoria

Prírodné, travinno-bylinné porasty, na pôvodných nelesných stanovištiach, alebo na stanovištiach, v ktorých je zásah človeka len veľmi malý a neovplyvňuje prírodné podmienky, ani druhové zloženie porastov. Z uvedeného dôvodu sú poloprárodné travinno-bylinné porasty, pravidelne po stáročia obhospodarované enviromentálne prijateľným spôsobom, bez výraznejších zásahov do prírodných podmienok a druhového zloženia, čo viedlo k udržaniu ich vysokej biodiverzity.

Orná pôda má v katastrálnom území významné zastúpenie. Je reprezentovaná rozsiahlymi parcelami ornej pôdy, bez drevinnej sprievodnej zelene. Jedná sa o parcely nachádzajúce sa v juhozápadnej časti katastra ako aj na úpätí na mierne strmých svahoch.

Ostatná sprievodná zeleň pozostáva z bylinnej zložky. Uvedená vegetácia je na ornej pôde jednoznačne zmenená vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Jedná sa hlavne o aplikáciu priemyselných hnojív a herbicídov, ktoré čiastočne ochudobnili plevelnú vegetáciu, ale aj sprievodnú zeleň najmä v krovitej forme.

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú len v strednej časti územia ako aj v severnej časti kde hranice lesných porastov zasahujú do lúčnych porastov čím sčasti vytvárajú mozaikovitú štruktúru, ktoré sú krajinársky pomerne hodnotné.

Obdobne sa mozaikovitú štruktúru vyvinuli v severozápadnom cípe skúmaného územia, kde lesné porasty vytvárajú štruktúry s extenzívnymi pasienkami, s bohatou nelesnou vegetáciou.

Vodné toky a plochy. Osou územia je Dolianský potok s bohatými brehovými porastami vrb, jelší a čremchy. Z pravej strany príberá bezmenný krátky prítok nachádzajúci sa pod hospodárskym dvorom. Príhahlé územie osady Roškovce je odvodňované bezmenným prítokom, ktorý sa napája na potok Lodina v katastrálnom území Spišského Hrhova. V hornej časti Dolianskeho potoka sa nachádza z časti vypustená vodná nádrž o rozlohe cca 50 m².

Plochy bez vegetácie. Sú to plochy bez akéhokoľvek vegetačného krytu ako miestne komunikácie, zastavané plochy a nádvoria pri rodinných domoch ako aj priestory výrobných prevádzok P.D. Uvedené plochy vzhľadom na nevhodnosť pre rozvoj bioty majú z hľadiska ekologickej stability územia výrazne negatívny význam. Uvedené plochy sa vyskytujú v intraviláne riešenej obce, ktoré sú oplotené a tým čiastočne vytvárajú plošné bariéry. Prirodzené plochy bez vegetácie sa nevyskytujú.

Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter. Zeleň predzáhradok má taktiež v intraviláne obce značný význam, nakoľko výrazne prispieva k estetizácii obce. Pozostáva prevažne z introdukovaných drevín s čiastočným zastúpením ihličnatých drevín. Zeleň záhrad taktiež prispieva k zlepšeniu ekologickej stability, pozostáva z produkčných viacetážových kultúr ovocných stromov, ktoré sa striedajú so zeleninárskymi plochami. V časti Roškovce sú záhrady neobhospodarované, prípadne poškodené. Líniová zeleň, izolačná zeleň okolo hospodárskeho dvora ako aj parkovo upravená zeleň s voľným prístupom sa v riešenom území nenachádzajú. Zeleň s obmedzeným prístupom tj. zeleň cintorína je v zriadená iba okolo jeho oplotenia. Ako prírodnú dominantu je možné vytypovať lipy okolo kostola v Roškovciach.

obec Doľany	výmery v ha								
	orná pôda	záhrady	TTP	ovocné sady	lesné pozemky	vodné plochy	zast. plochy	ost. plochy	celková výmera
	37	7	184	-	113	-	22	4	367

Z celkovej výmery 367 ha katastrálneho územia obce predstavuje 62,13 %, t. j. 228 ha poľnohospodárska pôda, z toho 37 ha predstavuje orná pôda, 7 ha záhrady a 184 ha trvalé trávne porasty. Nepoľnohospodárska pôda tvorí 139 ha, z toho 113 ha lesné pozemky, 22 ha zastavané plochy a nádvoria a 4 ha tvoria ostatné plochy.

A.2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu.

Nadradená územno-plánovacia dokumentácia bola spracovaná ako územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja schváleného uzn. 268/1998 v znení

neskorších zmien a doplnkov, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č.4/2004, ktorým sa mení Nariadenie vlády SR č.679/2002 Z.z. v znení neskoršej zmeny a Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z.

Požiadavky vyplývajúce zo záväzných regulatívov ÚPN-VÚC Prešovského kraja je potrebné v ÚPN – obce Doľany v plnej miere akceptovať.

Do riešenia územného plánu obce boli premietnuté a zapracované nasledovné záväzné časti ÚPN VÚC Prešovského kraja, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia:

- 1.1 v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov,
  - 1.1.1 vytvárať podmienky západo-východného koridoru Bratislava – Žilina – Prešov – Košice v regióne Prešov,
  - 1.1.4 formovať základnú koncepciu sídelných štruktúr Prešovského kraja vytváraním polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie na Slovenskú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru, prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
  - 1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry - články bodu 1.2.1 až 1.2.4 sa nahrádzajú článkami v znení:
  - 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
    - 1.2.1.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
      - 1.2.1.1.1 žilinsko-podtatranskú rozvojovú os: Žilina – Martin – Poprad – Prešov,
  - 1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia
    - 1.3.1 podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne košicko-prešovské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu medzinárodného významu s dominantným postavením v Karpatskom euroregióne,
    - 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcim z týchto skupín centier:
      - 1.3.8.5 tretej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Levoča, Snina, Stará Ľubovňa, Svidník,
- 1.5 podporovať rozvoj priestorov – mikroregiónov mimo ťažísk osídlenia charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,
- 1.8 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,

- 1.13 v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
  - 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
  - 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
  - 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
  - 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry
  - 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
    - 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
    - 1.15.3.5 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení na vzdelávanie Rómov a rozvoj rómskej kultúry,
    - 1.15.3.6 v oblasti sociálnej infraštruktúry vytvárať územnotechnické podmienky bývania, obč. vybavenia a realizácie tech. infraštruktúry marginalizovaných skupín obyvateľstva
  - 1.17 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva:
    - 1.17.1 rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kult. pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pam. rezervácie, pam. zóny a ich ochr. pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zák. o ochrane pamiatok.
    - 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR.
- 2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:
  - 2.1 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domaša, Dukla, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Ľubické predhorie, Ľubovnianska vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slánske vrchy, Spišská Magura, Východné Karpaty a Vysoké Tatry,
  - 2.10 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky / RKC /: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domašu, Dukla, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Ľubické predhorie, Ľubovniansku vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slánske vrchy, Spišskú Maguru, Východné Karpaty a Vysoké Tatry,
  - 2.12 vytvárať územnotech. podmienky funkčného využitia kult. pamiatok pre potreby CR.
  - 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,
    - 2.16.1 na úrovni medzinárodných súvislostí ,
    - 2.16.1.2 cestné prepojenie západo–východné z južnej časti Slovenska, zachytávajúce diagonálne prepojenie naprieč Európou (od juhozápadnej Európy po

severovýchodnú Európu) : - hranica Žilinského kraja – Prešov – hranica Košického kraja,

2.16.2 na nadregionálnej úrovni,

2.16.2.1 cestné koridory:

- Malý tatranský okruh -Vitanová – Oravice – Zuberec – Liptovský Hrádok – Pribylina – Starý Smokovec – Ždiar - Javorina s vylúčením tranzitnej nákladnej dopravy v celom úseku,

- „Pobaltský koridor“, hranica PR – Palota – Medzilaborce – Humenné – hranica Košického kraja,

- Prešov – Vranov nad Topľou – Strážske – Humenné – Medzilaborce – hranice PR, - Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou –

Humenné - Snina – Ubl'a – hranica s Ukrajinou,

2.16.3 na regionálnej úrovni,

2.16.3.1 cestné koridory najmä:

- hranica PR - Becherov – Zborov – Bardejov – Prešov,

- hranica PR – Ruská Voľa – Obručné - Bardejov – Prešov,

- hranica PR – Lysá nad Dunajcom – Stará Ľubovňa – (Mníšek nad Popradom –Stará Ľubovňa) – Lipany – Sabinov – Prešov,

- hranica PR - Čirč – Lipany – Sabinov – Prešov,

- hranica PR – Lysá nad Dunajcom – Spišská Stará Ves – Spišská Belá – Kežmarok - (Poprad - Vernár) – Levoča – (Prešov) - hranica Košického kraja.

4. Ekostabilizačné opatrenia:

4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,

4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,

4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu ohrozeného vodnou eróziou,

4.7 výstavbu líniových stavieb dopravy a trás technickej infraštruktúry realizovať ekologickým prepájaním nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier

4.9 v oblasti ochrany prírody a krajiny,

4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre

4.9.7.3 prispôbovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť,

4.9.7.4 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.).

5. V oblasti dopravy:

5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia,

5.1.2 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TINA),

5.1.2.1 multimodálny koridor č. V.a. Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,

- 5.1.2.1.1 rešpektovať koridor a priestory mimoúrovňových krížení a križovatiek, diaľničných privádzačov a komunikačných prepojení pre trasu diaľnice D1 na území kraja.
- 6. V oblasti vodného hospodárstva:
  - 6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,
    - 6.1.1 využívať v maximálnej miere existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyv. pitnou vodou z verej. vodovodov,
    - 6.2.3.29 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí,
    - 6.4 rezervovať priestory na výhľadové vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),
      - 6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,
      - 6.4.3 v samostatne stojacich rómskych osadách nenaväzujúcich na zastavané územia jestvujúcich obcí,
      - 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami so zohľadnením ekolog. záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov pred povodňami.
- 7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie
  - 7.4 v oblasti telekomunikácii a informačnej infraštruktúry
    - 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 8. V oblasti hospodárstva:
  - 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva,
    - 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
  - 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
    - 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
    - 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
  - 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva,
    - 8.4.2+8.4.3 uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov; zneškodňovanie odpadov riešiť na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam s orientáciou na jestvujúce a plánované regionálne skládky.

II. Verejnoprospešné stavby

- 1. V oblasti dopravy:
  - 1.1 diaľnica D1 a mimoúrovňové križovanie ciest na území kraja, diaľničné privádzače.
- 2. V oblasti vodného hospodárstva:
  - 2.4.41 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach s využitím lokálnych zdrojov,
  - 2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja.

- 5. V oblasti telekomunikácií
  - 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.
- 6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva
  - 6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,
    - 6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia.
- 9. V oblasti životného prostredia:
  - 9.1 stavby na ochranu pred privalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže.
- 7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva
  - 7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.
- 10. V oblasti odpadového hospodárstva:
  - 10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov.
- 11. V oblasti ekostabilizačných opatrení:
  - 11.1 prepojenie nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier.

A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.

Demografia.

- Charakteristika dynamiky rastu počtu obyvateľov

Návrh územného plánu vychádza zo schváleného zadania a výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov za obce, okresy, kraje a Slovenskú republiku, ktoré sa uskutočnilo v roku 2001. Tieto údaje sú zapracované a doplnené údajmi a výsledkami získanými pri predchádzajúcich sčítaniach ľudu na území obce.

Podľa dostupných štatistických údajov môžeme sledovať demografický vývoj v obci od roku 1869, kedy mala obec 171 obyvateľov. V nasledujúcom období bol vývoj nasledovný :

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyv.	171	222	187	131	115	130	244	249	233	337	359	333	267	382

Od 60. rokov sledujeme približne rovnovážny stav obyvateľstva, s výnimkou stavu v 90. rokoch. V súčasnosti, sledujeme mierny nárast počtu obyvateľstva, ktorý je spôsobený hlavne zvýšenou pôrodnosťou rómskeho obyvateľstva.

Obec Doľany	Počet trvale bývajúcich obyv.			Veková štruktúra obyvateľstva				
	celkom	muži	ženy	0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+
	382	188	194	139	110	102	7	24

Celková charakteristika obyvateľov:

Ukazovateľ :	Spolu
Počet obyvateľov	382
Predproduktívny vek (0 – 14)	139
Produktívny vek (15 – 59M/54Ž)	212
Poproduktívny vek (60+M/55+Ž)	31
Národnosť :	
Slovenská	339
Rómska	43
Vzdelanie :	
základné	145
učňovské a stredné bez maturity	47
úplné stredné	37
vyššie a vysokoškolské spolu	-
ostatné	4
Náboženské vyznanie :	
rímskokatolícka cirkev	378
evanjelická cirkev	1
ostatné a nezistené	3

/Prehľad podľa podkladov štatistického úradu/

Zmeny vo vekovom zložení obyvateľstva.

Pri pokračujúcej stagnácii a miernemu zvyšovaniu počtu obyvateľstva obce dochádza k zmenám aj vo vekovej štruktúre obyvateľstva. Aj keď zatiaľ produktívna zložka obyvateľstva prevláda oproti poproduktívnej zložke, je pravdepodobné, že poproduktívna zložka bude postupne narastať. Nárast poproduktívnej zložky obyvateľstva v tomto kontexte je iba logickým dopadom situácie v obci. Tento trend poklesu podielu produktívnej populácie je totožný ako pre celú Slovenskú republiku. Výnimka v tomto trende prevláda iba pri rómskom obyvateľstve, ktoré predstavuje hlavný nárast počtu obyvateľov.

Národnostná štruktúra a náboženské vyznanie.

Podľa posledného sčítania obyvateľov vyplýva, že početne najväčšou národnostnou skupinou je slovenská národnosť, ku ktorej sa prihlásilo 339 obyvateľov, čo je 88,74 % obyvateľstva obce. Rómovia s počtom 43 predstavujú druhú najpočetnejšiu skupinu s 11,26 % podielom obyvateľstva. V obci je podstatná časť obyvateľstva rímskokatolíckeho vyznania, ktorú tvorí 378 ľudí. Podľa našich zistení však v súčasnosti v obci žije 499 obyvateľov a až 330 z nich je rómskej národnosti, čo predstavuje až 66,13 %.

Výhľadová veková skladba.

V roku 1996 vypracoval Štatistický úrad SR demografickú projekciu do roku 2015 za Slovenskú republiku. Bola spracovaná v dvoch variantoch (vysoký a nízky) so zahrnutím migrácie. Táto projekcia sa týkala celého Slovenska a nebola vypracovaná do nižších územných celkov. Pre obidva varianty platia tendencie postupných úbytkov najmladšej generácie v celom období do roku 2015. Počet obyvateľov v produktívnom veku narastá do roku 2005, po roku 2005 sa predpokladá úbytok osôb v tejto vekovej skupine. Počet obyvateľov v poproduktívnom veku narastá po celé obdobie do roku 2015.

Výsledky sčítania obyvateľstva v roku 2001 v obci Doľany potvrdili tento trend, s výnimkou u rómskeho obyvateľstva, kde je tento trend úplne opačný. Tendencia vývoja predproduktívnej zložky obyvateľstva je však otázna. Súvisí hlavne s možným pomalým rozvojom obce, hlavne v oblasti rozvoja rekreácie a turizmu a čiastočne aj s rozvojom

drobného živnostenského podnikania a následného prisťahovalectva, na ktoré by mala obec vytvoriť výhodné podmienky. Predpokladanú veľkosť obce je potrebné stanoviť tak, aby vytvárala dostatočné priestorové a funkčné rezervy pre harmonický rozvoj obce pri možnom zvýšení podnikateľských aktivít.

Kvalita prírodného prostredia obce vytvára výhodné podmienky pre rozvoj bývania a rekreácie. Dá sa teda predpokladať, že bude v dlhšom časovom horizonte mierne narastať počet obyvateľov s trvalým pobytom, avšak očakávame značný nárast rómskeho obyvateľstva /porovnanie rokov 2001 – 2008/. Tento jav bude vytvárať tlak na obslužnú sféru a vybavenosť obce.

V ďalšom období predpokladáme nárast počtu obyvateľov obce zo súčasných 499 na 749 obyvateľov:

Predpokladaný vývoj počtu a prírastkov obyvateľstva.

Obdobie	Nárast/úbytok	% Nárastu/úbytku	Počet obyvateľov
1991			267
1991-2001	115	30,10 %	382
2001-2008	117	23,45 %	499
2008-2015	100	16,69 %	599
2015-2025	100	14,30 %	699
Urban. rezerva	50	6,68 %	749

Ekonomická aktivita obyvateľstva.

Podľa údajov zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2001 je v obci:

- počet ekonomicky aktívnych obyvateľov: 212 55,5 %
- počet nezamestnaných: 54 25,5 %

Počet nezamestnaných kolíše v súvislosti s možnosťou zamestnať sa na sezónnych prácach, aj keď trendy zo súčasnosti nenaznačujú pokles nezamestnanosti.

Organizačná štruktúra podľa štatistického úradu z roku 2002:

Právnické osoby 4, z toho podniky 1, neziskové inštitúcie 3. Fyzické osoby - podnikatelia 3, z toho živnostníci 3. Veľká väčšina obyvateľstva dochádza za prácou do miest.

V obci sa nachádza areál nefunkčného, málo využívaného bývalého poľnohosp. družstva, ktorý je rozdelený na dve časti.

Z uvedeného vyplýva, že možnosti zamestnania sú priamo v obci výrazne obmedzené.

Predpoklady ukazujú, že príp. ponuky zamestnania budú v obci, aj to teoreticky viazané v súvislosti s posilnením funkcie poľnohospodárstva, rekreácie a cestovného ruchu, ukazuje sa možnosť rozvíjania živnostenských činností (služby, zimné športy a pod.).

Bytový fond.

Údaje štatistického úradu zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov 2001 tiež uvádzajú, že počet trvalo obývaných domov je 57 a počet trvalo obývaných bytov je 84. Podstatná časť bytov je v rodinných domoch. V obci je 9 neobývaných domov a 9 neobývaných bytov. Reálna obložnosť bytového fondu je 4,55, čo nepredstavuje veľmi dobrú hodnotu, treba tiež uviesť, že štruktúra obyvateľstva predstavuje podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva 55,5 %.

Domy spolu	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
	rodinné domy	bytové domy			rodinné domy	bytové domy	
67	54	3	9	93	69	15	9

Trvalo obývané byty podľa druhu budovy a podľa obdobia výstavby.

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ost. budovy	Domový fond
- 1899 a nezistené	4	0	0	4
1900 - 1919	1	0	0	1
1920 - 1945	35	9	0	44
1946 - 1970	16	6	0	22
1971 - 1980	2	0	0	2
1981 - 1990	4	0	0	4
1991 - 2001	7	0	0	7
spolu	69	15	0	84
%	82,1	17,9	0	100
Uhrn – 1996-2001	3	0	0	3

Pri porovnávaní uvádzaných údajov môžeme konštatovať, že podstatná časť budov bola vybudovaná v predvojnovom a povojnovom období. V období od 1920 do 1945 pribudlo 44 a v období od 1946 do 1970 pribudlo 22 bytov. Posledné obdobie je charakteristické znižujúcim sa záujmom o bytovú výstavbu a súčasne zväčšujúcim sa počtom rómskeho obyvateľstva. Takže hlavne kvôli rómskemu obyvateľstvu je súčasná obložnosť bytového fondu 5,94. Pre budúcnosť bude potrebné uvažovať s aktívnou údržbou a prestavbou starších domov, čo sa prejaví v počte obývaných domov a poklesne počet neobývaných domov. Podmienkou rozvoja bytového fondu je rozvinutá technická infraštruktúra v obci, ktorá umožňuje podmienky pre bývanie porovnateľné s mestským prostredím. Ďalším možným stimulom je rozvoj rekreácie a turizmu, ako aj drobných podnikateľských aktivít.

Pre skvalitnenie bývania je žiaduce doplniť hygienické vybavenie hlavne starých domov. Pri návrhu novej zástavby považujeme za optimum obložnosť dosahujúcu cca 4 bývajúcich osôb na jeden byt. Kvôli značnému nárastu rómskeho obyvateľstva, pre ktoré uvažujeme s výstavbou objektov na bývanie nižšieho štandardu je táto hodnota prekročená.

Z hľadiska použitia pôdneho fondu, návrh plôch na bývanie je podmienený súhlasom užívateľov a vlastníkov pôdy ale hlavne kompetentných orgánov štátnej správy.

Na základe týchto úvah a demografického vývoja sa navrhujú v územnom pláne nasledovné počty bytov:

Rok	Počet obyvateľov	Prírastok b.j.	Úbytok b.j.	Počet bytov	Obložnosť
2001	382	-	-	84	4,55
2008	499 /+117 obyv./	-	-	84	5,94
2015	599 /+100 obyv./	20	-	104	5,76
2025	699 /+100 obyv./	30	-	134	5,22
Rezerva	749 /+50 obyv./	15	-	149	5,03

Požiadavky na plošné asanácie sa neuvažujú.

Úbytok bytov v obci je pravdepodobne neaktuálny, pretože aj keby došlo k nejakej asanácii, pravdepodobne dôjde k náhrade pôvodnej bytovej jednotky na vyššej technickej úrovni.

Návrh územného plánu vychádza z prognózy mierneho nárastu obyvateľov a bytov.

Nová bytová výstavba je navrhovaná:

- v rámci súčasne zastavaného územia obce v prielukách a rekonštrukciami a modernizáciou existujúceho stavebného fondu obce,
- v súčasne zastavanom území, pri rešpektovaní všetkých platných ochranných pásiem, návrhom nových obytných území, prevažne individuálnej bytovej výstavby vo východnej časti zastavaného územia a v časti Hlina,
- návrh novej lokality v západnej časti obce,
- návrh novej lokality v južnej časti Roškoviec,
- návrh novej lokality v severovýchodnej časti obce v lokalite Zubrica /výhľad/.

Predpokladaná potreba bytov do roku 2025 je 134 b. j., čo predstavuje prírastok oproti roku 2001 cca 50 bytov.

Navrhované počty bytov sú orientačné, nakoľko je potrebné zvažovať kolísavosť demografického rastu, ale aj aktuálnu potrebu a možnosti obce. Všetky tieto náhrady a nové potreby dávajú dostatočný priestor pre usmerňovanie bytovej výstavby v obci.

A.2.4 Záujmové územie obce a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.

Sídlna štruktúra Slovenska je tvorená mestskými a vidieckymi sídlami, ktoré spolu vytvárajú siete rozvojových osí, sídelných centier a ťažísk osídlenia.

Obec Doľany patrí z hľadiska územno-správneho členenia do Prešovského kraja, okresu Levoča. Leží 10 km východne od mesta Levoča. Obec tvoria dve časti – Doľany nachádzajúce sa v južnej časti a obecná časť Roškovce v centrálnej časti katastra, ktoré boli k Doľanom pričlenené v roku 1924. Dvtedy mala každá z nich samostatný vývoj. Zo štátnej cesty č. I/18 je spojená ako koncová obec prostredníctvom cesty č. III/018170 a č. III/018171. Nachádza sa v nadmorskej výške 560 m.n.m. – stred obce, v úzkej doline Dolianskeho potoka, na severnom okraji Hornádskej kotliny a na južných svahoch Levočských vrchov.

Väzby obce na záujmové územie.

Záujmovým územím obce Doľany je príslušné katastrálne územie obcí – Spišský Hrhov, Klčov a Uloža. Funkčné využitie a priestorové usporiadanie je tu nevyhnutné riešiť vo vzájomnej územno – technickej súvislosti. Obec Doľany má so svojou geografickou polohou najbližšie väzby k mestu Levoča. Je to obec poľnohospodárskeho charakteru, leží mimo urbanistických štruktúr.

Relatívne dobre hospodársky prosperovala v predvojnovom období. Väzby sídla v oblasti kultúry, administratívy a občianskej vybavenosti sú orientované hlavne na okresné mesto Levoča. V budúcnosti bude nutné v obci posilniť oblasť služieb, najmä v náväznosti na rozvoj rekreačných aktivít v regióne aj vo väzbe na širšie záujmové územie obce.

Funkcie obce saturované v záujmovom území.

Obec vzhľadom na svoju geografickú polohu a veľkosť bude v budúcnosti súvisieť hlavne s rozvojom obytnej, čiastočne výrobnjej, športovo-rekreačnej funkcie a nadväzne na to s rozvojom prislúchajúcich služieb.

A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.

- Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce.

Pôvodná urbanistická kompozícia obce sa tvorila okolo Dolianskeho potoka, pričom obec, podobne ako aj jej časť - Roškovce nie je veľmi urbanisticky kompaktná.

Dominantne pôsobiacim objektom v obci je excentricky umiestnený rímsko - katolícky kostol. Lokalizácia objektov len čiastočne vytvára sústredené centrum, ktoré je v súčasnosti tvorené najstaršou zástavbou /prevažne hospodárskych objektov/, ktorá je však vo veľmi zlom technickom stave. Návrh ÚPN čiastočne reštrukturalizuje toto prostredie, tak že z neho vytvára nové centrum obce. Jednotlivé objekty sú skôr nepravidelným zhlukom stavieb okolo centrálnej časti. To znamená, že nevytvárajú

ucelené centrum. V centrálnej časti obce sa z občianskej vybavenosti nachádza obecný úrad s kultúrnym domom, potraviny s pohostinstvom a jedna trieda materskej školy. Druhá trieda materskej školy sanachádza v južnej časti Roškoviec. Všetky spomínané budovy akceptujú štrukturálne väzby k pôvodnej zástavbe a vytvárajú prijateľný priestorový a polohový vnem. Areál bývalého poľnohospodárskeho družstva pozostáva z dvoch samostatných častí, západnej a južnej. Využitie západnej časti je ponechané v pôvodnej funkčnej náplni, pozostávajúcej s chovom hovädzieho dobytká, skladovacej a výrobnjej časti. V južnej časti areálu je kvôli blízkosti zastavaného územia obce navrhovaná reštrukturalizácia, tak že je pôvodná plocha využitá na športovú časť /plocha navrhovaného ihriska/ a plochu s občianskou vybavenosťou /drobné nevýrobné prevádzky/. Samotný pôdorys obce má nepravidelný tvar, pričom prevláda jeho smerovanie v smere východ – západ.

Časť Roškovce má pretiahly tvar, v smere sever - juh. Tvorja ju staré roľnícke domy, pri ktorých sú sústredené rôzne dobové hospodárske objekty a veľmi nevhodne riešené prístavby. Prestavby, prístavby alebo celková asanácia bývalých starých domov značne narúšajú pôvodnú typológiu zástavby. Prakticky všetky objekty v tejto časti sú vo veľmi zlom technickom stave, čo súvisí najmä s tým, že ju obýva rómske obyvateľstvo.

Posledné desaťročia ovplyvnili urbanistickú štruktúru obce len v malej miere. Toto urbanistické usporiadanie bolo čiastočne podmienené konfiguráciou terénu, kde v širšom urbanistickom profile, terén prudšie klesá v smere sever - juh. Miernymi zmenami prechádza obytná zástavba. Čiastočným javom sú tiež asanácie pôvodných opustených domov. Preto sme presvedčení o správnosti vytvárania nových lokalít bytovej zástavby vo vymedzených zónach, kde nebude dochádzať k prílišnej zmene pôvodného prostredia dediny. Treba však pripomenúť, že aj nová zástavba musí rešpektovať mierkové a typologické zásady výstavby v danom prostredí. Návrh, vzhľadom na vývoj obce v predchádzajúcom období, nenavrhuje výrazné rozvojové plochy a skôr využíva logicky zastaviteľné plochy aj to väčšinou iba pre účely bytovej zástavby. Tým sa nenarušuje pôvodná skladba zástavby a obecný pôdorys dostáva prirodzený tvar.

Vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, dopravy, zelene a ostatných plôch.

Na základe potrieb zo schváleného zadania boli v území navrhnuté rozvojové plochy v lokalitách, na základe rozborovej časti prieskumov pre ÚPN.

Potreby bývania.

Pre potreby bývania návrh ÚPN uvažuje s následným riešením :

- prestavbami starších domov, prístavbami a nadstavbami.
- Výstavba rodinných domov v zastavanom území obce je vzhľadom na mieru zastavanosti územia čiastočne obmedzená, bez možnosti logickej dostupnosti a podmienená zložitými majetkoprávnymi vzťahmi. Preto navrhovaná zástavba je v existujúcich prielukách iba ojedinelá.

Pre potreby bývania návrh ÚPN uvažuje s následným riešením:

- Zástavba v západnej časti obce ako aj návrh novej lokality vo východnej a severovýchodnej časti obce v lokalite Hlina a Zubrica /výhľad/ vytvára dostatočné podmienky pre zástavbu nových rodinných domov.
- Zástavba v juhovýchodnej a juhozápadnej časti Roškoviec počíta s výstavbou objektov nižšieho štandardu.
- Zadanie vymedzilo časové horizonty návrhu k roku 2025 ako aj výhľad – urbanistickú rezervu, avšak v riešení územia to nezohráva zásadný význam. Disponibilita navrhovaných plôch zástavby umožňuje zástavbu bez časovej podmienenosti.

Plochy občianskej vybavenosti.

Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti je postavená na dôslednom zhodnotení existujúcej vybavenosti. Tá je v podstatnej miere sústredená v centrálnej časti obce v okolí obecného úradu, ktorého súčasťou je aj kultúrny dom. V obci sa ďalej nachádza obchod s potravinami a pohostinstvom. Dvojtriedna materská škola, s momentálnou kapacitou 40 detí slúži v hlavnej miere pre potreby obce. Jedna trieda s kapacitou cca 25 detí je situovaná v centre obce, druhá s kapacitou cca 15 detí je situovaná v južnej časti Roškoviec. Dominantné postavenie v širšom centre obce má rímsko-katolícky kostol. V časti Roškovec sa nachádza rímsko – katolícka kaplnka. Návrh ÚPN uvažuje tiež s plochou pre drobné nevýrobné prevádzky. Novonavrhované lokality majú rezervované plochy občianskej vybavenosti.

Plochy rekreácie a športu.

V katastri obce sa v súčasnosti nenachádza žiadna športová plocha. Preto v južnej časti zastavaného územia navrhujeme plochu pre situovanie menšieho viacúčelového ihriska. Väčší dôraz je pri tom kladený na rozvoj športových činností detí situovaním voľných športových plôch v rôznych častiach sídla. Kataster obce však ponúka aj vhodné podmienky pre zimnú a letnú turistiku.

Plochy výroby a skladov.

Návrh ÚPN počíta so zachovaním výrobných plôch v západnej časti bývalého areálu poľnohospodárskeho družstva. Dôjde však k rozčleneniu týchto plôch na výrobnú, skladovú a hospodársku časť. Nové rozvojové plochy výroby v obci nie sú navrhované nakoľko sú tie súčasné postačujúce. Čiastočne sa však dá predpokladať rozvoj drobného podnikania hlavne na úseku služieb a turistiky.

Plochy dopravy.

V rámci územia obce návrh ÚPN rieši iba drobné dopravné závady. Navrhuje zriadenie parkovacích plôch pri zariadeniach občianskeho vybavenia. Tu je potrebné podotknúť, že miestne komunikácie ako aj parkovacie plochy musia spĺňať podmienky ochrany vôd. Preto je v obci nutné skôr vylepšiť technický stav ciest.

Plochy zelene.

V zastavanom území obce zeleň tvorí významný podiel hlavne v súkromných záhradách. Verejná zeleň je zastúpená hlavne ako sprievodná zeleň vodných tokov. Lesy sú v dotykovej vzdialenosti od obce. Aj zeleň vo voľnej krajine je bohato zastúpená a vytvára prevažne vyváženú krajinnú štruktúru.

Návrh územného plánu preberá všetky formy ochrany prírody z krajinno-ekologického plánu obce.

- Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt

Ochrana kultúrnohistorických hodnôt.

Doľany existovali už v 13. storočí. Najstarší písomný záznam o obci pochádza z listiny datovanej 2. 6. 1297, keď sa vyskytuje pod názvom "Clara Vallis" (Jasná, pekná dolina). Ako svoje dedičstvo ju vtedy daroval komes Hennyngus z Klčova Ladovi zo Spišského Hrhova, aby ju za istý poplatok a služby osídlil, vyklčoval pôdu a priviedol do podoby obce spravujúcej sa podľa saského práva. V neskoršom období sa vyskytuje pod názvami : Dolina (1349), Dolyňa (1355), Dolyan (1598), Dolan (1773), Dolany (1808). Ukazuje sa, že obec sa do saského spoločenstva neskôr nedostala, ale od stredoveku do polovice 19. storočia figuruje ako vlastníctvo kopijnického šľachtického rodu

Tökeovcov z Čepanoviec. Bola osídlená slovanským obyvateľstvom, čoho dôkazom je aj jej pomenovanie. Ešte roku 1620 patrili Doľany spolu so susednými Končanami k Stolici X spišských kopijníkov. Najneskôr od 2. polovice 18. storočia sú začlenené do Spišskej stolice ako spoločná obec Končany – Doľany patriaca spomínanému rodu. Obce boli zlúčené iba do roku 1900, kým Končany nepripojili ku Klčovu. Potom v roku 1924 boli k Doľanom pripojené Rožkovce.

O Rožkovciach vieme, že ich založili na časti hrhovského chotára istý Huruzk medzi rokmi 1280-1296. Ako obec (villa Horuzk) sa objavujú v listinách od roku 1296. Neskôr sa vyskytujú pod názvami Rozk (1311), Huruskfalua (1311), Ruzkfalua (1360), Hruskfolua, Huruskfolua (1364), Roskfolua (1424), Roskocz (1773), Roskowce (1808). V priebehu stredoveku sa obec dostala do vlastníctva Spišskej kapituly.

Obe patrili na Spiši k malým roľníckym obciam. Napr. roku 1787 v Doľanoch žilo v 11 domoch 94 obyvateľov a v roku 1828 v 14 domoch 106 obyvateľov. V Rožkovciach v tých istých rokoch evidovali 8 domov s 50 obyvateľmi, resp. 12 domov a 91 obyvateľov. V súčasnosti tvoria prakticky celú časť Rožkoviec obyvatelia rómskeho etnika. Obecnú správu v minulosti v oboch obciach vykonávali richtári a 1-2 prisažný (burgare), od roku 1924 mali spoločnú správu ako jedna obec.

Do 19. storočia v oboch dedinách neexistovali kostoly. Obce patrili ako filie do blízkeho Spišského Hrhova. V Doľanoch postavili kaplnku medzi rokmi 1832-1848, ktorú zasvätili sv. Michalovi Archanjelovi. Ide o neskorobarokovú obdĺžnu stavbu s polkruhovým uzáverom, s rovným stropom, s nadstavanou drevenou zvoničkou, zakončenou šindľovou baňou a s predstavanou predsieňou. Na priečelí má murovaný štít a hladké fasády. Na cintoríne sa nachádza neskorobaroková murovaná stavbička (Božie muky) z konca 18. storočia. Má okrúhly pôdorys, so stanovou strieškou. V Rožkovciach bola postavená kaplnka k úcte Nanebovzatia Panny Márie medzi rokmi 1868-1878. Stavba má obdĺžnikový pôdorys s polkruhovým uzáverom a rovným stropom. Na priečelí má murovaný štít, hladkú fasádu, nadstavanú zvoničku, zakončenú baňou. Všetky tri objekty patria medzi pamätihodnosti obce.

V katastri obce Doľany v ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ÚZPF) nie sú evidované žiadne národné kultúrne pamiatky.

V katastrálnom území je evidovaná hustá sieť polykultúrnych archeologických lokalít:

- Bunča – nálezy z neolitu (mladšej doby kamennej) a pravdepodobne doby laténskej (mladšej doby železnej).
- Pod Brusníkom – nálezy z neskorej doby kamennej, doby bronzovej, doby rímskej a stredoveké z 9.-13. storočia.
- Kaplnka Nanebovzatia Panny Márie na cintoríne v Rožkovciach – stredovek, včasný novovek
- Kostol sv. Michala archanjela – neskorý stredovek, novovek.
- Končany – stredoveká zaniknutá dedina.
- Hájik – nedatované hradisko.
- Neznáma poloha – nálezy z veľkomoravského hradiska.

Prírodné zdroje.

- ochrana lesných zdrojov

Všetky lesné porasty v riešenom území sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Kategória ochranných lesov sa v riešenom území nenachádza. Do katastra zasahuje ochranné pásmo prírodnej rezervácie Hájik. Vzhľadom na pôvodnosť jestvujúcich lesov sú vytipované časti lesov ako biotopy európskeho významu. Sú zastúpené skupinami lesných typov – Živné bukové dúbravy / Fageto - quercetum /.

- ochrana vodných zdrojov

Časť katastrálneho územia obce Doľany sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Baldovciach.

- ochrana prírodných liečebných kúpeľov a klimatických podmienok priaznivých na liečenie

V území sa nenachádzajú.

- ochrana pôdných zdrojov

V území sa nenachádzajú.

- ochrana dochovávaných genofondových zdrojov

V území sa nenachádzajú.

- pamiatkový fond

V obci sa nenachádzajú objekty zapísané do štátneho zoznamu kultúrnych pamiatok.

- iné krajinárske štruktúry

Územia s výraznými biologickými a estetickými prvkami – časti lokalít Dlh za dvorom, Pod úvozom a Krúžky.

A.2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.

- Základne rozvrhnutie funkcií v riešenom území, prevádzkových a komunikačných väzieb na území obce.

Obytné územie.

Podstatnú časť zastavaného územia obce tvorí obytná zástavba. Existujúce formy obytnej zástavby tvoria domoradie popri miestnych komunikáciách v centrálnej časti obce, viac v smere východ - západ. S ohľadom na potreby rozvoja bytovej zástavby návrh rieši nové rozvojové plochy bývania v západnej, východnej – lokalita Hlina a severovýchodnej časti obce - lokalita Zubrica /výhľad/ ako aj dostavbou v prielukách pôvodnej zástavby. V samostatnej časti obce – Roškovciach, v jej južnej časti sa takisto uvažuje s rozvojovými plochami bývania nižšieho štandardu. Obec je priestorovo obmedzovaná z východnej strany ochranným pásmom lesa. Výber lokalít bol uskutočnený s ohľadom na logiku rozvoja obce, majetkové pomery k pozemkom, ale aj s ohľadom na domáce preferencie jednotlivých území, pri rešpektovaní harmonizácie územia obce.

Zmiešané územia.

Obec s prevažne obytnou funkciou nemá výrazne zmiešané funkčné plochy. Za takýto priestor môže byť čiastočne považovaná centrálna a južná časť obce, kde sa miešajú funkcie obchodu, služieb, administratívy a obslužných funkcií s bývaním. Práve táto funkčná zóna si vyžaduje celkovú estetizáciu prostredia s úpravami verejných priestranstiev a miestnych komunikácií, údržbou a výsadbou verejnej zelene.

Výrobné územia.

Organizačná štruktúra podľa štatistického úradu z roku 2002:

Právnické osoby 4, z toho podniky 1, neziskové inštitúcie 3. Fyzické osoby - podnikatelia 3, z toho živnostníci 3.

Podľa údajov zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2001 je v obci 212 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Nezamestnaných je 54 obyvateľov, čo predstavuje 25,47 % z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Doposiaľ známe aktivity nedávajú veľkú šancu pre výrazne zvyšovanie zamestnanosti v obci. Obyvatelia budú aj naďalej vo veľkej miere odkázaní na pracovné príležitosti viazané na okresné sídlo, alebo iné výrobné centrá. Dá sa predpokladať, že sa v budúcnosti bude popri existujúcich aktivitách aktívnejšie rozvíjať sféra služieb prostredníctvom živnostenských činností.

Poľnohospodárska výroba.

Obec Doľany leží na južných svahoch Levočských vrchov v úzkej doline Dolianskeho potoka. Spôsob užívania poľnohospodárskej pôdy je primeraný prírodným podmienkam tejto časti. Patrí do typu obhospodarovania obilnín, zemiakov a krmovín pre živočíšnu výrobu. Poľnohospodársku pôdu v kat. území Doľany obhospodaruje Tatra Agrolev Levoča s.r.o., a to na výmere 228 ha poľnohospodárskej pôdy, čo tvorí 66,13 % katastrálnej výmery obce, z toho 37 ha ornej pôdy, 184 ha trávnych porastov a 7 ha záhrad. Rastlinná výroba je zameraná na produkciu obilovín, významnou plodinou sú aj viacročné krmoviny. Lúky a pasienky (TTP) sú využívané na pasenie a kosbu.

Hospodársky dvor v obci nie je momentálne využívaný, jeho západná časť však donedávna slúžila na chov hovädzieho dobytka.

Rekreačné a športové územia.

Vidiecky spôsob života domáceho obyvateľstva nevytvára výrazný tlak na rekreačné plochy. V súčasnosti možno hovoriť iba o krátkodobej rekreácii domáceho obyvateľstva formou návštevy okolitých lesov. Návrh ÚPN uvažuje s rekreačnými aktivitami priamo v obci, hlavne formou chalupárenia. Súvislé plochy lesných porastov sú od obce málo vzdialené, preto sú tiež zdrojom domácej rekreácie. Kataster obce však ponúka vhodné turistické trasy spájajúce susedné obce. Šport v obci nie je organizovaný. V katastri obce sa v súčasnosti nenachádza žiadna športová plocha. Preto v južnej časti zastavaného územia navrhujeme plochu pre situovanie menšieho viacúčelového ihriska.

Vymedzenie časti územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti.

Z dôvodu stanovenia presnejších regulatívov zástavby je nutné následne v stupni zóna preriešiť všetky väčšie lokality s novou obytnou zástavbou ako aj centrálnu časť obce, hlavne v nadväznosti na zeleň a spevnené plochy.

Pre lokality s nekonfliktnými majetkovoprávnymi vzťahmi je možné uplatniť urbanistickú štúdiu, pre lokality so zložitými majetkovoprávnymi vzťahmi územný plán zóny.

A.2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.

- Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie.

Koncepcia rozvoja sociálnej infraštruktúry.

V obci doposiaľ neboli vybudované žiadne zariadenia sociálnych služieb. Nové trendy v oblasti vývoja sociálnych služieb vyžadujú budovanie aj zariadení tohto charakteru. Vzhľadom k tomu, že v obci bude pribúdať starších obyvateľov je možné v obci zriadiť zariadenie sociálnej starostlivosti, ktorí sú odkázaní na pomoc. Územný plán však uvažuje s výstavbou komunitného centra v južnej časti Roškoviec v blízkosti materskej školy.

Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti.

Základ občianskej vybavenosti tvoria existujúce zariadenia v centrálnej časti obce. Zariadenia obchodu s pohostinstvom, materskej školy, obecného úradu s kultúrnym domom sú postačujúce pre proporčný rast obce. Návrh dopĺňa možnosť zriadenia sociálnej starostlivosti. Organizácia školstva bude prechádzať postupnou reštrukturalizáciou, nakoľko počet detí klesá /s výnimkou rómskych/ pričom bude potrebné využívať blízke mestské školy s plne organizovanou školskou výukou.

Návrh na lokalizáciu centier vybavenosti.

Centrum obce bude aj v budúcnosti plniť rozhodujúcu úlohu v plnení občianskej vybavenosti. Popri existujúcich zariadeniach občianskeho vybavenia bude potrebné zriadiť centrum sociálnej starostlivosti lokalizované v blízkosti materskej školy. V južnej časti obce navrhujeme vybudovať reštrukturalizáciu jednej časti hospodárskeho dvora a kumulované zariadenie pre rekreáciu a občiansku vybavenosť.

Kapacity a štruktúra zariadení.

Obec je vybavená základnou občianskou vybavenosťou čo do kapacity, chýba však požadovaná druhovosť vybavenia. V súčasnej dobe je v obci kostol a kaplnka, kultúrny dom, materská škola, obchod s potravinami a pohostinstvom. Druhovosť občianskeho vybavenia bude veľmi ťažké doceliť vzhľadom na to, že občania obce dochádzajú za prácou do miest a tam prevažne aj túto vybavenosť využívajú. Dá sa očakávať, že ak nastane nárast obyvateľstva, rozvinú sa aj iné služby.

Druh obč. vybavenosti	Normatív	Rok 2008 /499 obyv./	Návrh 2025 /699 obyv./	Výhľad /749 obyv./
Mater. škola	40 miest/1000 ob.	40 miest/2 triedy	65 miest	75 miest
Zákl. škola	68 miest/1000 ob.	-	48	51
Zdrav. stredisko	157 m ² už. plochy	-	-	-
Potraviny	78m ² / 1000 ob.	50 m ²	55 m ²	59 m ²
Priemysel. tovar	43 m ²	-	30 m ²	33 m ²
Reštaurácie, pohostinstvá	43 m ²	-	-	-
Holičstvo-kaderníctvo	17 m ²	-	-	-
Pošta	87,5 m ²	-	61 m ²	66 m ²
Pož. ochrana	20 m ²	-	20 m ²	20 m ²
Polícia	32 m ²	-	-	-
Ihrisko dospelí	840 m ² pozem.	-	588 m ²	630 m ²
Ihrisko detí	1120m ² pozem.	-	1000 m ²	1000 m ²
Kultúrne zariad	20 m ²	100 m ²	100 m ²	100 m ²
Knížnice	0	-	-	-
Kino	0	-	-	-

Pri nápočte občianskeho vybavenia sme vychádzali z Metodickéj príručky pre obstarávateľov a spracovateľov územno-plánovacej dokumentácie – Štandardy minimálnej vybavenosti obcí, vydanej Ministerstvom životného prostredia, r. 2002. Ako je vidieť, niektoré štandardy obec prekračuje už teraz, niektoré sú však nedostatočné. V prípade materskej školy je v nápočtoch uvažované s vysokou pôrodnosťou rómskeho obyvateľstva.

Pri nápočte kultúrnych zariadení je potrebné zobrať do úvahy, že súčasný trend vo výstavbe takých zariadení je v ich polyfunkčnosti, kde sa miešajú funkcie športu a kultúry.

-Výrobné územia.

Koncepcia rozvoja hospodárskej základne.
Priemyselná výroba.

V obci doposiaľ nebola zavedená priemyselná výroba a ani návrh územného plánu naráta s rozvojom priemyselnej výroby aj keď návrh uvažuje s možným rozvojom drobnej výroby, hlavne v západnej časti, v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva.

Poľnohospodárska výroba.

Poľnohospodársku pôdu v kat. území Doľany obhospodaruje Tatra Agrolev Levoča s.r.o., a to na výmere 228 ha poľnohospodárskej pôdy, čo tvorí 66,13 % katastrálnej výmery obce, z toho 37 ha ornej pôdy, 184 ha trávnych porastov a 7 ha záhrad. Rastlinná výroba je zameraná na produkciu obilovín, významnou plodinou sú aj viacročné krmoviny. Lúky a pasienky (TTP) sú využívané na pasenie a kosbu. Hospodársky dvor v obci nie je momentálne využívaný. V návrhovom období je vhodné sem umiestniť prevádzky, ktoré z hygienických dôvodov nemôžu byť situované vnútri obytnej zóny. Ide o západnú časť hospodárskeho dvora.

Najlepšia bonitovaná pôdno-ekologická jednotka v kat. území Doľany je zaradená až do 9. skupiny BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zák. č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Prevládajúcimi bonitovanými pôdno-ekologickými jednotkami pozemkov v kat. území Doľany sú:

1. **0978465** (9. skupina BPEJ) – pozemky v chladnom a vlhkom regióne, s priemernou teplotou v januári - 4 až - 6 °C a priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) 12 až 13 °C. Jedná sa o pôdy – kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké. Pozemky sú stredne svahovité, stredne až silno skeletovité a plytké pôdy.
2. **0978265** (9. skupina BPEJ) – pozemky v chladnom a vlhkom regióne, s priemernou teplotou v januári - 4 až - 6 °C a priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) 12 až 13 °C. Jedná sa o pôdy – kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké. Pozemky sú mierne svahovité, stredne až silno skeletovité a plytké pôdy.
3. **0993883** (9. skupina BPEJ) – pozemky v chladnom a vlhkom regióne, s priemernou teplotou v januári - 4 až - 6 °C a priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) 12 až 13 °C. Jedná sa o pôdy – regozeme na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké. Pozemky sú príkro svahovité, stredne až silno skeletovité a rôzne hlboké pôdy.
4. **1082885** (9. skupina BPEJ) – pozemky vo veľmi chladnom a vlhkom regióne, s priemernou teplotou v januári - 5 až - 6 °C a priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) 10 až 11 °C. Jedná sa o pôdy – kambizeme na flyši, na výrazných svahoch 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké. Pozemky sú príkro svahovité, stredne až silno skeletovité a rôzne hlboké pôdy.
5. **1078465** (9. skupina BPEJ) – pozemky vo veľmi chladnom a vlhkom regióne, s priemernou teplotou v januári - 5 až - 6 °C a priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) 10 až 11 °C. Jedná sa o pôdy – kambizeme plytké na

flyši, stredne ťažké až ťažké. Pozemky sú stredne svahovité, stredne až silno skeletovité a plytké pôdy.

Podrobnejšie údaje o poľnohospodárskej výrobe sú uvádzané v samostatnej prílohe PPF.

Lesné hospodárstvo.

Lesné porasty sa rozprestierajú najmä v severnej časti katastra, kde zaberajú strmšie stráne svahov potokov, úžľabiny potokov alebo najvyššie polohy hrebeňov. Ide prevažne o druhotné, nepôvodné borovicové a smrekové, rovnoveké, monokultúrne porasty. Zastúpenie listnatých drevín je iba ojedinelé. Porasty sú prevažne zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Lesné porasty sú vysokokmenného tvaru, s pomerne vysokým zakmenením. Prirodzené zmladenie porastov je prevažne smrekové. Mladšie lesné porasty sú poškodené krádežami. Lesné porasty sú sprístupnené prevažne zemnými údolnými cestami, ktoré dopravne nadväzujú na zväžnice, ktorými sú sprístupnené jednotlivé lesné porasty.

Časť porastov vznikla delimitáciou druhotne zarastených pasienkov. V rámci riešeného katastra je lesnatosť 30,79 %. V katastri je 113 ha lesov, ktoré obhospodarujú urbárske spoločnosti Doľany a Roškovce.

Cestovný ruch.

Zatiaľ nie je rozvinutý systém rekreácie, hoci v ostatnom období začínajú prvé pokusy s vidieckou rekreáciou. Nemožno však hovoriť o dlhodobej rekreácii. V obci doposiaľ nie je vytvorený dobrý vzťah k vytváraniu podmienok pre rozvoj cestovného ruchu. Ojedinelé sa využívajú staršie domy pre chalupárske účely, aj keď nie sú vyňaté z bytového fondu. Pre ubytovanie nie sú v obci vytvorené podmienky a ubytovanie na súkromí sa zatiaľ nerozvinulo. Podobne je to aj s poskytovaním stravovacích služieb. Evidentne nie sú vytvorené podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, ktoré nemôžu byť založené iba na obecných aktivitách, ale musia byť naviazané na regionálne agentúry, ktoré umožnia vyplniť rekreačné aktivity na viac dní v regióne. Obec v prírodnej scenérii má veľký potenciál pre poskytovanie hlavne agroturistiky. Tento zámer si však vyžaduje väčšie investičné náklady. Nutný je aktívny prístup obce a občanov ku skvalitňovaniu služieb cestovného ruchu, čistoty obce a technickej vybavenosti územia. Aktivizovať je potrebné tiež podnikateľské prostredie v oblasti cestovného ruchu. Dôležitá je informovanosť a dostupnosť k dotačným zdrojom pre rozvoj vidieckej turistiky.

Potreba nových plôch, resp. reštrukturalizácie existujúcich plôch pre rozvoj hospodárskej základne a ich lokalizácia.

Pri predvídanom rozvoji hospodárskej základne obce nie je nutná potreba nových výrobných plôch mimo rozvojových plôch pre drobné podnikanie. Nutnou podmienkou je reštrukturalizácia plôch hospodárskeho dvora poľnohospodárskej výroby.

Vymiestnenie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem.

V zastavanom území obce sa nachádza prevádzka časti hospodárskeho dvora /momentálne bez funkčného využitia/, ktorá čiastočne znehodnocuje životné prostredie. Existujú však drobní znečisťovatelia životného prostredia hlavne z radov domáceho obyvateľstva, ktorí nemajú vybudované zariadenia na záchyt močoviny od domácich hospodárskych zvierat a takisto pri vykurovaní rodinných domov fosílnymi palivami. V obci je nutné akceptovať existujúce ochranné pásma od existujúcich vodných zdrojov a od trás VN el. rozvodov a ostatnej technickej infraštruktúry.

Štruktúra hospodárskej základne po zohľadnení plánovaných zámerov.

Základom hospodárskej činnosti v území bude aj naďalej poľnohospodárska výroba, a to aj napriek pretrvávajúcej stagnácii. Popri rastlinnej výrobe, sú dobré podmienky aj pre chov hovädzieho dobytku, avšak v menšej miere. Dá sa očakávať skôr rozvoj drobných remeselných prevádzok. Postupne bude rásť podiel cestovného ruchu a s ním spojených služieb. Práve tieto činnosti predpokladajú rozvoj živnostenského stavu. Treba však konštatovať, že obec bude aj naďalej inklinovať k hospodárskej základni blízkeho okresného sídla.

- Rekreačia , cestovný ruch, kúpeľníctvo.

Koncepcia rozvoja cestovného ruchu.

Rozvoj cestovného ruchu nie je možné rozvíjať osamotene. Obec musí vytvárať podmienky, aby sa mohla zaradiť do regionálneho systému. To si však vyžaduje popri adekvátnom spopularizovaní miestnych atraktivít aj budovanie zariadení pre cestovný ruch, hlavne v oblasti stravovacích a ubytovacích služieb. Krátkodobý pobyt turistov neprináša očakávaný ekonomický efekt. Preto bude snahou obce vytvárať podmienky pre dlhší pobyt návštevníkov. Pri uvažovanom náraste obyvateľstva bude vykrývať aj potreby domáceho obyvateľstva.

Kapacity, plošné nároky a lokalizácia území a zón.

Existujúce zariadenia :

V obci zatiaľ neexistujú zariadenia cestovného ruchu.

Navrhované zariadenia :

Vyčlenenie plochy pre občiansku vybavenosť v juhozápadnej časti obce.

Je predpoklad, že aj v samotnej obci budú niektoré staršie domy slúžiť na rekreačné účely.

A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.

- Súčasne zastavané územie.

Súčasne vymedzené zastavané územie obce je stanovené k 1. 1. 1990. Logicky vymedzuje priestor, ktorý popri zastavaných plochách zaberá aj príľahlé záhrady. Podrobnosti sú v grafickej časti.

Nová hranica zastavaného územia je rozšírená:

V časti Doľany

- na západe v súvislosti so zahrnutím novej IBV / v časti Doľany /
- na severovýchode a východe v súvislosti so zahrnutím novej IBV / v časti Doľany /
- na juhozápade a juhovýchode v súvislosti s navrhovanou lokalitou IBV nižšieho štandardu / v časti Roškovce /

A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.

Pri umiestňovaní objektov obytnej zástavby je potrebné rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany /PHO/ a bezpečnostné ochranné pásma /OP/:

- PHO živočíšnej výroby:
    - 100 m od objektov ustajňujúcich hovädzí dobytok s počtom do 100 ks
    - 100 m od objektov ustajňujúcich ovce s počtom do 600 ks
- /v zmysle Prílohy č. 9/1986 k Acta hygienica, epidemiologica et mikrobiologica/

- PHO od výrobných areálov 50 m
- OP pohrebiska 50 m, kde sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy /v zmysle zák. č. 470/2005 o pohrebníctve/
- OP elektrických vedení, pri napätí od 1 – 35 kV 10 m, v súvislých lesných porastoch 7 m, pri napätí od 35 do 110 kV 10 m od krajného vodiča
- OP zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 – 110 kV vrátane 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- OP transformovne VN/NN 10 m od konštrukcie transformovne
- OP pre plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm 4 m
- OP pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce 1 m
- OP pre STL plynovody a prípojky vo voľnom priestranstve a v nezastavanom území 10 m
- OP ČOV 50 m
- OP plánovaných kanalizačných vetiev v obci do ČOV Doľany:
  - 1,5 m od obvodu potrubia pri priemere do 500 mm
- OP cesty III. triedy 20 m od osi komunikácie mimo zastavané územie
- manipulačné pásy popri Dolianskom potoku a popri ostatných neupravených vodných tokoch 5 m
- OP vodných zdrojov
- OP od hranice lesa 50 m
- OP od hranice prírodnej rezervácie Hájik 100 m

Obmedzenie v zmysle ochranných pásiem letiska Klčov:

- ochranné pásmo s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN /vedenie musí byť riešené podzemným káblom/,

Súčasne je potrebné rešpektovať všeobecné zásady podľa príslušných noriem a vyhlásené ochranné pásma príslušnými orgánmi.

A.2.10 Návrh a riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.

V riešenom území, vymedzenom k.ú. obce Doľany, vojenská správa nemá vojenské objekty, zariadenia ani ochranné pásma, ktoré by bolo potrebné zohľadniť v ÚPD.

Ochranné stavby CO obyvateľstva je potrebné riešiť v súlade s vyhl. MV SR č. 532/2006 Z.z. § 4 bod 1 a 4 v súlade s § 15 Zákona NR SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane.

Podľa nariadenia vlády SR č. 565/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č.166/1994Zz. o kategorizácii územia SR, v znení nariadenia vlády SR č. 25/1997 Z.z., patrí územný obvod Levoča do IV. kategórie, čo znamená že 100% počtu obyvateľstva je potrebné ukryť v úkrytoch budovaných svojpomocne.

V riešenom území nie sú vybudované osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité priestory v suterénoch alebo prízemí jednotlivých objektov. V rodinných domoch budú vytvorené jednoduché úkryty budované svojpomocne dimenzované na počet obyvateľov, v zariadeniach občianskej vybavenosti môžu byť aj plynotesné úkryty, podobne ako v budove Obecného úradu je vhodné vymedziť priestor pre plynotesný úkryt pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonávanie záchranných lokalizačných a likvidačných prác. Pasportizáciu úkrytov a aktualizáciu plánu ukrytia zabezpečuje Obecný úrad.

Spracovanie samostatnej doložky CO sa k ÚPN obce podľa §12 vyhl. č. 55/2001 o obsahu ÚPP a ÚPD nepožaduje.

Zájmy požiarnej ochrany sú v návrhu riešené podľa vyhl. č. 126 /1985 Z. z. Prístupové komunikácie a odstupy stavieb zodpovedajú predmetnej vyhláške. Vodovodná sieť je navrhovaná aj s ohľadom na potreby požiarnej ochrany vrátane uličných požiarnych hydrantov. Podrobnosť spracovania je však redukovaná na úroveň územného plánu obce.

V obci nie sú veľké problémy s povodňami v súvislosti s Dolianskym potokom. Návrh územného plánu obce rešpektuje podmienky ochranného pásma potoka a zachováva existujúce potôčky z vedľajších dolín. Pozdĺž vodných tokov je potrebné pre účely údržby a prípadnú úpravu ponechať územnú rezervu.

Úpravy tokov boli vybudované hlavne za účelom odvodnenia pozemkov a stabilizácie koryta toku. Pri spracovaní územného plánu je potrebné prehodnotiť kapacity koryt tokov a v prípade nedostatočnej kapacity je potrebné riešiť protipovodňovú ochranu územia pred prietokom Q_{100} ročných veľkých vôd, v prípade bezmenného prítoku Dolianskeho potoka (rkm zaústenia cca 3,350) je potrebné situovať výstavbu vo vzdialenosti viac ako 20 m od toku.

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Čistota vody odpovedá požiadavkám na povrchové toky.

Povodne z posledných rokov mali skôr lokálny charakter a vôbec sa nedali predpovedať. Na malom území spadlo obrovské množstvo zrážok, ktoré spôsobili vyliatie maličkých potokov. S povodňami sa musíme naučiť žiť, pretože absolútne sa nedajú vylúčiť. Z hľadiska rizika povodní a predchádzania ich ničivým následkom, bude treba perspektívne vyhodnotiť povodie z hľadiska potenciálneho rizika vzniku prívalových povodní i na základe komplexu ich charakteristík. Pre prax treba rizikové faktory a oblasti vzniku povodní identifikovať na čo najnižšej taxonomickej úrovni, v malých povodiach, pre jednotlivé úseky vodných tokov, ale najmä pre zastavané územia obcí a miest. Tu je nevyhnutné realizovať opatrenia s retardačným účinkom na zvýšenie celkovej retenčnej kapacity povodí, na zmenšenie objemu a spomalenie povrchového odtoku zo zrážok do vodného toku, ako aj doriešiť vzťah človeka a jeho aktivít s povrchovým tokom v priestore údolných nív tak, aby bol umožnený relatívne neškodný priebeh extrémnych prietokov.

A.2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.

Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, spracovaného v rámci KEP, v značnej časti katastra je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu je možné zlepšiť postupnou premenou terajších porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, čo znamená nadradiť ich biologickú funkciu nad produkčnú pri zachovaní dostatočných produkčných funkcií. Zvyšná časť katastra okrem veľkoblokových oráčin je využívaná v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami, ale aj oráčiny sú v mozaike s málo využívanými lúkami a pasienkami.

V rámci ÚPN obce sú navrhované rozvojové plochy, pri ktorých nie sú v rámci alternatívneho ekologického výberu limitované zhodnocované krajinno-ekologické charakteristiky. Okrem limitov, predpísaných v rámci KEP, boli ďalšie lokality posudzované aj podľa ďalších možných limitných charakteristík.

V podstate celé posudzované územie môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia bez zmien. Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané a intenzívne porasty sú v dostatočne pestrej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie mimolesnej zelene, vyžaduje skôr preriedenie.

Celá plocha katastra predstavuje pomerne stabilnú homogénnu krajinu, ekologicky vyváženú, dostatočne diverzifikovanú a biologicky bohatú, len časť poľnohospodárskej pôdy vytvára makroštruktúry chudobné z hľadiska krajinárskej hodnoty.

Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny.

Na základe výmery jednotlivých kultúr je koeficient ekologickej stability územia $KES=2,25$ čo poukazuje na stredne vysokú ekologickú stabilitu územia.

Pre katastrálne územie obce Doľany platí 1. a 3. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK a nachádzajú sa tu územia, na ktoré sa vzťahuje záujem ochrany prírody a krajiny (ochranné pásmo PR Hájik, biotopy európskeho a národného významu, miestne biokoridory, miestne biocentrum, interakčné prvky). Ochranné pásmo prírodnej rezervácie Hájik, je tvorené 100 m po obvode prírodnej rezervácie s 3. stupňom územnej ochrany podľa zákona OPaK.

Ekologicky významné segmenty, územia s výraznými ekologickými a krajinárskymi prvkami:

Brehové porasty okolo Dolianskeho potoka sú porastené pôvodnými brehovými porastami, ktoré vhodne lemujú tamojšiu poľnohospodársku krajinu. Brehový porast tu vhodne zlepšuje ekologickú stabilitu územia s podstatným zastúpením ornej pôdy.

Bylinná skladba je tu prevažne pôvodná, s vysokými ostricami a ostatnými močiarnymi spoločenstvami.

Močiarne spoločenstvo za cestnou komunikáciou pred intravilánom Doľan s ojedinelým vrbovým porastom uprostred lokality a s vlhkomilnou flórou.

Lesný porast nad obcou Doľany sa nachádza na južne orientovanom svahu. Pozostáva z prevažne pôvodných listnatých drevín, ktoré je možno prirovnať k pôvodnému zastúpeniu.

Priestor vodnej nádrže v hornom toku Dolianskeho potoka predstavuje plytkú vodnú hladinu s prifaľnými močiarnymi a vlhkomilnými rastlinnými spoločenstvami a s postupným prechodom do suchomilnej vegetácie.

Extenzívne využívané pasienky v severnej časti riešeného územia predstavujú krajinársky hodnotné priestory pozostávajúce z extenzívne využívaných pasienkov na strmých svahoch s medzami porastenými bohatou sprievodnou zeleňou. Uvedený priestor je po krajinárskej stránke pomerne hodnotný.

Biotopy z hľadiska ochrany prírody, biotopy národného významu:

Tr 7 mezofilné lemy

Uvedený biotop sa nachádza na parcele Roveň ako aj v juhovýchodnom cípe riešeného územia, predstavujú polointenzívne pasienky na stredne hlbokých pôdach.

Lk 3 mezofilné pasienky a spásane lúky

Nachádzajú sa na strmších terénoch, hlavne v severnej časti katastra

Lk 6 podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Nachádzajú sa okolo vodnej nádrže ako aj v ochrannom pásme vodného zdroja.

Charakteristický je tu výskyt vysokých ostríc a sitiny.

Biotopy európskeho významu:

Lk 1 nížinné a podhorské kosné lúky

Sú to prevažne kosné lúky s prevahou vysoko steblových tráv, ktoré sa vyskytujú na miestach bývalých polí.

Tr 5 suché a dealpínske travinnobylinné porasty

V katastri sa nachádzajú na južne exponovaných plochách severozápadne od osady Roškovec. V trávnych porastoch sú dominantné trávy ako ostrica nízka a kostrava ovčia.

Ls 2. 3. 1. dubovo – hrabové lesy

Uvedený biotop predstavuje fragment pôvodných listnatých lesov na južne exponovanom svahu východne od obce.

Biotop výskytu *Pulsatilla slavica* (poniklec slovenský) sa nachádza v južnej časti katastra cca 500 m od južnej hranice.

Realizácia zásahov, ktoré môžu poškodiť alebo zničiť biotop európskeho alebo národného významu, podlieha z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny – obvodného úradu životného prostredia podľa § 6 zákona OPaK. V súhlase podľa § 6 zákona OPaK je orgán ochrany prírody a krajiny povinný uložiť žiadateľovi vykonanie náhradných revitalizačných opatrení alebo uložiť uhradenie finančnej náhrady do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu. V prípade, že okrem v ÚPN už vyznačených biotopoch európskeho alebo národného významu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované ďalšie biotopy v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí / stavebnom povolení upozorní na výskyt týchto biotopov orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia / stavebného povolenia podľa § 9 ods. 1. písm. b) alebo c) zákona OPaK.

Na území je potrebné definovať a akceptovať miestne biocentrá, ktoré sú významnými biotopmi, genofondovými lokalitami flóry a fauny, resp. plnia funkciu interakčných prvkov ochrany zložiek krajiny.

Krajinnoekologické opatrenia.

Návrh miestneho systému ekologickej stability MÚSES. Nakoľko sa v riešenom území nenachádzajú žiadne prvky regionálneho ÚSESU pre vytvorenie vhodnej ekologickej kostry navrhujeme v riešenom území realizovať nasledovné prvky:

Navrhované *miestne biocentrum* v severnej časti katastra pri ceste nad lokalitou Peklisko predstavuje komplex súvislých ihličnatých lesov na južných expozíciách vhodných pre zimné sústredenie poľovnej zveri.

Navrhované *miestne biocentrum* na zamokrenej lokalite sčasti vypustenej vodnej nádrže ako aj príľahlých vlhkomilných spoločenstvách.

Navrhovaný *miestny biokoridor* prechádzajúci pozdĺž nespevneného koryta Dolianskeho potoka s bohatými brehovými porastami v oboch etážach.

Obdobne navrhujeme *biokoridor* pozdĺž toku vedúceho od osady Roškovec až po hranicu katastra.

Interakčné prvky predstavuje močiarne spoločenstvo pri ceste pri hospodárskom dvore ako aj pôvodné lesné porasty a mezofilné pasienky v severozápadnej časti katastra, ktoré vhodne spolupôsobia pri dotváraní ekologickej rovnováhy v riešenej obci.

Opatrenia pre zachovanie ekologickej stability.

Územia biokoridorov dosadiť pôvodnými drevinami tak, aby vytvárali súvislé celky a tým plnili svoju funkciu. Zamedziť výrub mezofilných krovín, ako aj realizovanie rekultivácií na území biocentier.

Využitie zóny.

Vyššie spomínané územia je možné hospodársky využívať tak, aby bol zachovaný terajší krajinný ráz, t.j. ako trvalé trávne porasty, príp. lesné porasty s funkciou produkcie drevnej hmoty. Územie je možné limitovane využívať pre turistiku a rekreačné účely.

Zóna pre lesné hospodárstvo.

Lesné porasty sa nachádzajú na strmých plochách v severnej časti riešeného katastra.

Vyskytujú sa na prevažne súvislých plochách

Sú to prevažne hospodárske lesy, ktorých prvoradou funkciou je produkcia drevnej hmoty.

V lesných porastoch majú dominantné zastúpenie ihličnaté dreviny, najmä smrek a borovica príp. jedľa s ojedinelým vtrúsením listnatých drevín ako javora horského, hrabu obyčajného, a lipy s málo zastúpeným krovitým porastom. Na základe typologického prieskumu boli uvedené lesné porasty zaradené do skupín lesných typov jedľové dubiny (*Abieto-Qurcetum*). Vzhľadom k tomu, že uvedené lesné porasty nezodpovedajú navrhovanému zastúpeniu drevín pre uvedenú skupinu lesných typov, teda nie sú pôvodného rázu, aj tak predstavujú významnú zložku, ktorá vytvára ekologickú stabilitu územia.

Využitie zóny.

Vyššie spomínané územia zaberajú hospodárske lesy, ktoré sa nachádzajú na rovnejších plochách a sú určené na produkciu drevnej hmoty, ostatné funkcie ako protierózna, vodochranná sú v týchto porastoch menej uprednostňované.

Územie je možné limitovane využívať pre turistiku, rekreačné účely a poľovníctvo.

Opatrenia pre zachovanie ekologickej stability.

V budúcnosti bude nutné uvažovať s postupnou zmenou ich druhového zloženia, podľa skupín lesných typov jedľové dubiny (*Abieto-Qurcetum*), ktoré predstavujú porasty s vyšším podielom listnatých drevín. Zamedziť devastáciu mladých lesných porastov krádežami drevnej hmoty, ako aj ponechaním jestvujúcich voľných plôch v súvislých komplexoch lesných porastov.

Zóna pre poľnohospodárstvo.

Do tejto zóny možno zaradiť nasledovné kultúry nachádzajúce sa na poľnohospodárskej pôde ako aj hospodárske dvory a ostatné zariadenia prislúchajúce k poľnohospodárskej výrobe.

Trvalé trávne porasty sa nachádzajú na pôdach s nižšou úrodnosťou, kde pôvodný horizont je plytký prípadne zamokrený. Súvislejšie plochy pasienkov sa nachádzajú na vyššie položených miestach nad parcelami ornej pôdy a dopravne sú ťažšie dostupné. Vzhľadom na ich extenzívne obhospodarovanie sú porastené drevinou vegetáciou najmä okolo lesných porastov a na strmších svahoch.

Na menších, rovinných plochách v nive Dolianskeho potoka sa nachádzajú produkčné, jedno až dvojkosné lúky na vlhkých stanovištiach.

Sú to poloprírodné travinno-bylinné porasty pravidelne obhospodarované enviromentálne prijateľným spôsobom bez zmeny výraznejšieho druhového zloženia, čo vedie k udržaniu ich vysokej biodiverzity.

Orná pôda má v katastrálnom území významné zastúpenie. Je reprezentovaná rozsiahlymi parcelami ornej pôdy, bez drevinnej sprievodnej zelene. Jedná sa o parcely nachádzajúce sa v juhozápadnej časti katastra.

Ostatná sprievodná zeleň pozostáva z bylinnej zložky. Uvedená vegetácia je na ornej pôde zmenená vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Jedná sa hlavne o aplikáciu priemyselných hnojív a herbicídov, ktoré čiastočne ochudobnili plevelnú vegetáciu, ale aj sprievodnú zeleň najmä v krovitej forme.

Rozšírenie nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) je kvôli intenzívnemu obhospodarovaniu krajiny na značnej ploche obmedzené a často má len prechodný, dočasný výskyt. Jedná sa o plochy intenzívne využívané v juhozápadnej časti územia, kde sa zeleň vyskytuje iba v podobe brehových porastov okolo Dolianskeho potoka. Výskyt nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádza na strmších plochách, prípadne medziach v západnej časti územia. Popri Dolianskom potoku sú bohato zastúpené brehovité porasty až k hornej časti, kde potok postupne prechádza na lesné porasty.

Značné zastúpenie NDV je možné pozorovať v severnej časti riešeného územia na extenzívne obhospodarovaných pasienkoch, kde je značne rozšírená zeleň na jestvujúcich medziach, ktorá sa postupne rozširuje aj na ostatné plochy. Z vysokokmenných drevín sa v NDV vyskytuje borovica, borievka, breza, menej smrek, topoľ osikový a vrba.

Z krovitých drevín sa uplatňuje najmä trnka, ruža šípová, hloh jednosemenný, svíb krvavý a baza čierna. Menej kalina, čerešňa vtáčia, sliezka, jarabina vtáčia či krušina jelšová. Brehové porasty sú zväčša tvorené vrúbou krehkou, purpurovou a čremchou.

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú len v strednej časti územia ako aj v severnej časti, kde hranice lesných porastov zasahujú do lúčnych porastov, čím sčasti vytvárajú mozaikovitú štruktúru, ktoré sú krajinársky pomerne hodnotné.

Obdobne sa mozaikovitú štruktúru vyvinuli v severozápadnom cípe skúmaného územia, kde lesné porasty vytvárajú štruktúry s extenzívnymi pasienkami s bohatou nelesnou vegetáciou.

Využitie zóny.

Vyššie spomínané územia je možné hospodársky využívať tak, aby bol zachovaný terajší krajinný ráz, t.j. ako trvalé trávne porasty príp. lesné porasty s funkciou produkcie drevnej hmoty. Územie je možné limitovane využívať pre turistiku a rekreačné účely.

Opatrenia pre zachovanie ekologickej stability.

Územia biokoridorov dosadiť pôvodnými drevinami tak, aby vytvárali súvislé celky a tým plnili svoju funkciu. Zamedziť výrub medzofilných krovín ako aj realizovanie rekultivácií na území biocentier.

Navrhujeme realizovať výsadbu líniovej zelene okolo ciest tretej triedy ako aj okolo ostatných hlavných poľných ciest. Obdobne navrhujeme ozeleniť neobhospodávané plochy poľnohospodárskej pôdy. Pre zlepšenie funkcie navrhovaného biokoridoru popri potoku nachádzajúceho sa v západnej časti katastra ho doporučujeme dosadiť po celej dĺžke vysokou zeleňou. Ozeleniť priestory hospodárskeho dvora nachádzajúceho v západnej časti riešeného územia izolačnou zeleňou.

Neodvodňovať močiarne spoločenstvo za cestnou komunikáciou pred intravilánom Doľan, s ojedinelým vrbovým porastom uprostred lokality a s vlhkomilnou flórou.

Zóna pre bývanie.

Patrí sem intravilán obce so zastavaným územím ako aj ostatné cestné a miestne komunikácie, zastavané, spevnené a nespevnené plochy, dvory a nádvoría nachádzajúce sa aj mimo intravilánu obce, ktoré možno hodnotiť ako negatívne prvky.

Vegetáciu v intraviláne obce tvorí zeleň predzáhradok, ktorá má značný význam, nakoľko výrazne prispieva k estetizácii obce. Pozostáva prevažne z introdukovaných drevín s čiastočným zastúpením ihličnatých drevín.

Zeleň záhrad na ploche 7,0 ha prispieva k zlepšeniu ekologickej stability, pozostávajúcej z produkčných viacetážových kultúr, ovocných stromov, ktoré sa striedajú so zeleninárskymi plochami. V časti Roškovce sú záhrady neobhospodávané prípadne značne poškodené.

Líniová zeleň, izolačná zeleň okolo hospodárskeho dvora ako aj parkovo upravená zeleň s voľným prístupom sa v riešenom území nenachádzajú. Zeleň s obmedzeným prístupom, t.j. zeleň cintorína je zriadená iba okolo oplotenia.

Ako prírodnú dominantu je možné vytypovať lipy okolo kaplnky v Roškovciach.

Využitie zóny.

Okrem bývania je možné využiť priestory záhrad na poľnohospodársku produkciu.

Nadbytočné výmery rodinných domov a nádvorí sa dajú využiť na podnikateľské aktivity.

Opatrenia na zachovanie ekologickej stability.

Navrhujeme rozšíriť plochy verejnej zelene s voľným prístupom. Doriešiť zeleň v priestoroch cintorína s ohľadom na dosadbu nízkej zelene. Realizovať izolačnú zeleň v priestoroch hospodárskeho dvora najmä v priestoroch od obce aj pri novej zmene jeho funkcie. Podľa možnosti ozeleniť prázdne priestory v obci.

Zóna pre šport rekreáciu.

Uvedená zóna v riešenom území predstavuje viacúčelové ihrisko v južnej časti územia.

Tu predpokladáme realizáciu nízkej zelene okolo ihriska tak, aby bolo začlenené do okolitého prostredia, hlavne v náväznosti na obecný úrad a materskú školu.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva. V tejto oblasti je potrebné uskutočniť niektoré opatrenia technického charakteru (vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, zlepšovanie a skvalitňovanie využívania jestvujúcich energetických zdrojov), aby nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím. Niektoré vplyvy je však možné eliminovať relatívne nenáročnými opatreniami, ako je výsadba zelene (okolo ciest).

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať nelegálnym skládkam odpadu a nezabezpečeným skládkam hnoja. Medzi tento typ opatrení možno zaradiť aj nenárodné vychádzkové trasy v okolí obce na krátkodobé i dlhodobejšie turistické, športové a náučné využitie pre návštevníkov obce i domácich obyvateľov.

A.2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.

Doprava.

Širšie dopravné vzťahy.

Riešeným územím prechádza cesta č. III/018170, ktorá je priamo napojená na štátnu cestu č. I/18 Levoča – Sp. Podhradie. Na cestu č. III/018170 dopravne nadväzuje cestná komunikácia č. III/018171 spájajúca osadu Roškovce.

Železničná trať riešeným územím neprechádza; najbližšia želez. stanica sa nachádza v Spišskej Novej Vsi, vo vzdialenosti cca 15 km.

Cestné komunikácie.

Cestná komunikácia č. III/018170, od napojenia na štátnu cestu č. I/18 prechádza stredom obce, kde tvorí hlavnú dopravnú os. Tu sa trasa komunikácie otáča doľava, kde sa po 1,2 km prostredníctvom stykovej križovatky opäť napája na cestu č. I/18.

Na východnej hranici intravilánu obce je z cesty č. III/018170 napojená cesta č. III/018171, ktorá dopravne sprístupňuje osadu Roškovce. Predpokladáme, že uvedená cestná sieť vzhľadom na predpokladaný nízky stav intenzity dopravy bude postačovať aj vo výhľadovom období.

Mimo intravilánu je uvedená cestná komunikácia svojimi technickými parametrami zaradená do kategórie C 7,5/60. V intraviláne riešenej obce spĺňa parametre podľa STN 736110 v kategórii MZ 8,0/50 a funkčnej triedy B 3. Z hľadiska cestnej dopravy obec nemá podstatný význam, nakoľko je situovaná na konci štátnej cesty.

V južnom cípe územia bude do roku 2011 realizovaná diaľnica D1. Údolie toku Dolianka ako aj kríženie so štátnou cestou bude prekonané estakádou. Uvedená realizácia diaľnice vyvolá preložku poľných ciest, ktoré dopravne križujú diaľnicu mimo estakády.

Intenzita dopravy na uvedenej diaľnici D-1 bola zistená podľa profilového sčítania prevedeného Slovenskou správou ciest v roku 2005. Nárast intenzity dopravy za 24 hod. v rokoch 2010 až 2025 je vypočítaný pomocou výhľadových koeficientov nárastu jednotlivých druhov motorových vozidiel.

Dopravné zaťaženie uvedenej diaľnice, po rozdelení intenzity dopravy medzi diaľnicu D-1, a cestou Č. I/18 bude nasledovné:

Diaľnica D-1, sčítací úsek č. 00070 Hrušov - Klčov

Rok	Druh motorových vozidiel			
	T	O	M	S
	Počet motorových vozidiel			
2005				
2010	2 171	5 418	16	5 689
2015	2 423	6 212	18	8 653
2020	2 695	7 053	19	9 767
2025	2 966	7 893	23	10 882

Miestne komunikácie.

Na vedenú cestnú komunikáciu ktorá v obci zároveň predstavuje hlavnú dopravnú os je napojená miestna komunikácia ktorá sa v obci rozvetvuje a zároveň obsluhujú staršiu zástavbu v centre riešenej obce. Šírka komunikácii je tu rôzna, uličný priestor je ovplyvnený okolitou zástavbou. Miestne komunikácie sú vzhľadom na svoje šírkové postavenie zaradené do kategórie MOK 3,75/30 a MOU 2,75/30, a funkčnej triedy C-3 ako komunikácie obslužné. Navrhovaná bytová výstavba nachádzajúca sa prevažne za intravilánom obce si vyžiada rozšírenie komunikačného systému. Predovšetkým je to navrhovaná bytová výstavba nachádzajúca sa západne od intravilánu obce, ktorá si vyžiada realizáciu novej miestnej komunikácie s napojením na cestnú komunikáciu č.III/18171, v celkovej dĺžke 430m. Navrhovaná miestna komunikácia je riešená ako obojsmerná, dvojpruhová, kategórie MOU 5,5/30. Dopravné zokruhovanie s napojením na vyššie uvedenú cestnú komunikáciu, umožní ľahšiu dopravnú obsluhu navrhovaných stavebných objektov.

Lokalita navrhovanej bytovej výstavby nachádzajúca sa v strede obce je vhodne dopravné sprístupnená prepojením dvoch miestnych komunikácií v dĺžke 107 m jednoprhovou, obojsmernou, komunikáciou kategórie MOK 3,75/30 v jej možnom predĺžení na lokalitu navrhovanej IBV pod názvom Zubrica /výhľad/.

Navrhované bytové objekty na lokalite Hlina navrhujeme sprístupniť obdobnou komunikáciou kategórie MOK 3,75/30. s možným predĺžením na lokalitu IBV v časti Hlina.

V osade Roškovce je navrhovaná bytová výstavba na juhozápadnej strane od intravilánu, ktorá je dopravné sprístupnená komunikáciou kategórie MOK 3,75 /30, dĺžky 130 m.

Navrhovaná bytová výstavba nachádzajúca sa vo východnej strane osady je sprístupnená obdobnou miestnou komunikáciou dĺžky 230,0m.

Všetky uvedené navrhované komunikácie majú výhradne obslužnú funkciu, a z uvedeného dôvodu sú zaradené do funkčnej triedy C-3.

Pešia doprava.

V riešenej obci sa nenachádzajú spevnené pešie ťahy. Nakoľko na cestnej komunikácii a miestnych komunikáciách je nízka intenzita dopravy sú využívané súbežne aj pre pešiu dopravu. Peší ťah popri miestnych komunikáciách je navrhnutý na lokalite IBV nachádzajúcej sa západne od obce v celkovej dĺžke 345m ako aj v lokalite v časti Zubrica.

Na ostatných navrhovaných lokalitách IBV z vyššie uvedeného dôvodu pešie ťahy nenavrhujeme.

Statická doprava.

Parkovanie aut sa v súčasnosti prevádza pozdĺž miestnych komunikácií a na voľných priestranstvách nakoľko sa v riešenej obci parkovacie plochy nenachádzajú. Pri individuálnej bytovej výstavbe, sa parkovacie plochy vybudujú na vlastných pozemkoch. Pri zmene funkcie bývania v rodinných domoch na druh podnikateľskej aktivity, ktorá si

nárokuje na statickú dopravu je nutné parkovacie miesta taktiež situovať na vlastnom pozemku. Týmto sa vylúči státie pozdĺž obslužných komunikácií. Chýbajúce parkoviská je vhodné doplniť v blízkosti obecného úradu s kapacitou 5 miest a pri cintoríne s kapacitou 8 miest.

Autobusová doprava.

V obci sa nachádza autobusová zástavka s prístreškom umiestnená na začiatku obce. Ďalšia autobusová zastávka sa nachádza v dolnom konci osady Roškovce. Podstatná časť obce, ako aj novonavrhované lokality IBV, sú pokryté dochádzkovou vzdialenosťou 500m.

Riešenou obcou, ako aj osadou Roškovce prechádza obojsmerne 8 autobusových spojov. Intenzita autobusových spojov sa v budúcnosti nebude zvyšovať.

Cestné ochranné pásma, hluk z dopravy.

Cestné ochranné pásmo u ciest III. tr. je 20 m od osi cestnej komunikácie mimo intravilánu obce. U diaľnice je ochranné pásmo 100 m od osi cestného telesa.

Hluk z dopravy bol vypočítaný v jednotlivých úsekoch podľa intenzity automobilovej dopravy k roku 2025, ktorá bola prevzatá z vyššie uvedenej tabuľky.

Hluková hladina L _{Aeq} v m od osi cesty		
55 dB (A)	60 dB (A)	65 dB (A)
280,0 m	110,0 m	36,5

Hlukové hladiny z diaľnice nezasiahnu do intravilánu riešenej obce.

Návrh technického vybavenia

Zásobovanie pitnou vodou.

Doľany v súčasnosti majú vodovodnou sieťou pokrytú celú obec, z toho vyplýva, že takmer všetky nehnuteľnosti sú napojené na verejnú vodovodnú sieť. Účelom tohto vodovodu je zabezpečiť plynulé zásobovanie obce pitnou vodou. Vodárenským zdrojom vodovodu sú pramene s celkovou priemernou výdatnosťou 0,9 l/s. Z pramennej záchytky zachytené v betónových skružiach je voda dopravovaná do podzemného akumuláčného vodojemu o objeme 25 m³ situovaného nad obcou. Vo vodojeme sa vykonáva dezinfekcia vody. Z vodojemu je do obce vybudované zásobné potrubie. Rozvodná sieť v obci je z liatinového potrubia o celkovej dĺžke cca 1550 m. Celý systém vodovodu je gravitačný. Ochranné pásmo vodárenského zdroja I. stupňa je oplotené, uzamknuté a označené informačnými tabuľami. Ochranné pásmo vodárenského zdroja II. stupňa je určené dodatkom k rozhodnutiu č. 757/86 zo dňa 04.07.1986, ktorý vydal Okresný úrad odbor ŽP Levoča. Rozloha ochranného pásma je 132 ha a označené je v teréne informačnými tabuľami. Napojených je cca 90 % odberateľov, teda obyvatelia obce, aj organizácie. Súčasná kapacita zdroja pitnej vody nepostačuje na plynulé zásobovanie spotrebiska vodou s predpokladom pre výhľadové obdobie do roku 2025. Po chemickej stránke je užívateľská voda z vodojemu hodnotená pozitívne a takmer vo všetkých prípadoch vyhovuje normám STN pre pitné vody. Pri náraste potreby vody je možnosť eliminovať príp. deficit vody technickými opatreniami v pramenisku – ďalším záchytným zárezom, napojením nevyužívaného prameňa do prírodného potrubia. Výškové parametre sídla umožňujú jeho gravitačné zásobovanie v jednom tlakovom pásme. Potreba vody pre ostatné obyvateľstvo je zabezpečovaná z vlastných vodných zdrojov – studní. Vo väčšine ostatných vodných zdrojov – studní voda podľa rozborov hygienickým normám nevyhovuje. Na dôvažok hrozí, že počas dlhotrvajúcich suchých období bude výdatnosť studní deficitná vplyvom poklesu spodných vôd. Odporúčame

ostávajúcu časť obce napojiť na uvedený skupinový vodovod na pitnú vodu pre potreby samotnej obce aj iných odberateľov.

Zdroje pitnej vody

P. č.	Lokalita	Názov zdroja	Vydatnosť l/s			Typ vodného zdroja	PHO (ha)			Využitie	Poznámka
			PRÍEM.	MIN	MAX		1"	2"	3"		
1.	Dolány	Prameň	0,9	-	-	prameň					

Oobjekty zásobovacieho systému

P. č.	Upravňa vody		Vodojem			Čerpacia stanica		Akumulačná nádrž	
	Počet ks	Kapac. l/s	Počet ks	Objem m ³	Krytie % Q _m	Počet ks	Kapacita l/s	Počet ks	Obsah m ³
	-	-	1	25,0	60-100	-		-	-

Bilancia zdrojov a potrieb pitnej vody - stav

P. č.	Názov vodovodu	Lokalita	Počet domácností	Počet zásobovaných obyvateľov / org.	Celková potreba l/s	Bilancia	Poznámka
	Dolány	Dolány	-	-	cca 0,5	dostatočná kap. zdroja	Upresnené po obdržaní vyjadrenia od správcu vodovodu

Návrh riešenia:

Výpočet potreby vody

Potreba vody do roku 2025:

1. Obyvateľstvo:

Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z.z.“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Podľa demografických údajov získaných na základe prieskumu a podľa údajov Obecného úradu je určená celková potreba vody pre návrhový rok 2025.

Občianska a technická vybavenosť:

špecifická potreba pitnej vody - 15 l/o/deň pre obce s počtom obyvateľov do 1 000.

1. Obec Dolány

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov 699 obyvateľov

z toho :

vaňový kúpeľ – 40 % obyvateľov 280 obyvateľov

ostatné byty – 60 % obyvateľov 419 obyvateľov

Špecifická potreba vody

vaňový kúpeľ 135 l/os/deň

ostatné byty 100 l/os/deň

občianska vybavenosť 15 l/ob/deň

Potreba vody pre obyvateľstvo spolu

$$Q_{ob} = 280 \times 135 + 419 \times 100 + 699 \times 15 = 37\,800 + 41\,900 + 10\,485 = 90\,185 \text{ l-d}$$

2. Iní odberatelia - Q_{pp} (výroba, živnosti, remeselné služby a pod.)

predpokladaný odber:

$$Q_{pp} = 3\,000 \text{ l/d} = 3,0 \text{ m}^3/\text{d} = 0,034 \text{ l/s}$$

3. Celková potreba vody pre obec:

$$Q_{pc} - \text{Priemerná denná potreba vody} : 90\,185 \text{ l/deň} = 1,04 \text{ l/s}$$

$$Q_m = Q_{pc} \times k_d = 1,04 \times 2,0 = 2,08 \text{ l/s} = 179\,712 \text{ l/d} = 179,71 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_h = Q_m \times k_h = 2,08 \times 1,8 = 3,74 \text{ l/s} = 323 \text{ 136 l/d} = 323,14 \text{ m}^3/\text{d}$$

4. Výpočet veľkosti vodojemu

$$V = 0,6 \times Q_m$$

$$V = 0,6 \times 179,71 = 107,83 \text{ m}^3$$

Zásobovanie vodou navrhovaných objektov RD a OV navrhujeme dobudovaním jestvujúcej vodovodnej siete v obci. Pre zabezpečenie rozvoja bývania a občianskeho vybavenia je navrhnuté projektovaný stav doplniť spotrebnými potrubiami podľa etáp rozvoja. Prívodné potrubie do obce od prívodného radu DN bude vyhovovať na konečný stav. Ako už bolo uvedené, vodárenským zdrojom vodovodu Doľany sú pramene s celkovou priemernou výdatnosťou 0,9 l/s, ktorá však v návrhovom období nebude postačovať. Z pramennej záchytke zachytenej v betónových skružiach je voda dopravovaná do podzemného akumuláčného vodojemu o objeme 25 m³ situovaného nad obcou.

Súčasná kapacita vodojemu nebude dosahovať normou odporúčané minimum 60 % Q_m, t.j. predpokladaných 107,83 m³/d. Odporúčame rozšíriť súčasnú kapacitu VDJ o min. 75 m³ (spolu 100 m³), vybudovaním ďalšej akumuláčnej nádrže. Zdržanie vody vo VDJ bude menej než 24 hodín. Po technickej aj objemovej stránke navrhované riešenie bude vyhovujúce aj výhľadovo ako zásobáreň pitnej vody.

Vodovod Doľany - Roškovce:

Pripravovaný vodovod Doľany – Roškovce sa nachádza na dvoch lokalitách. Prvá lokalita je záchyt prameňov a odvedenie zachytenej vody do akumuláčnej nádrže. Táto lokalita sa nachádza cca 1 km severovýchodne od osady. V tejto lokalite sa zrealizujú tri samostatné záchyty prameňov do akumuláčnych jímok. Zachytená voda zo všetkých pramenísk sa zvedie do spoločnej akumuláčnej nádrže v areáli posledného, najnižšie situovaného prameniska. Druhá lokalita je lokalita samotnej zástavby v osade. Privedená pitná voda bude cez povrchové výtokové stojany k dispozícii občanom osady. Výtokové stojany budú umiestnené na troch miestach v osade. Pripojenie domov na verejný vodovod sa v tejto etape neuvažuje.

Rozvod vody bude zriadený z PE tlakových rúr, vedený v ryhe v hĺbke min. 1,5m.

Bilancia spotreby vody pre sociálne byty časť ROŠKOVCE - 1 x päťdom, teda 5 bytových jednotiek (údaje použité zo spracovaného PS - VÝSTAVBA SOCIÁLNYCH BYTOV V OBCI DOĽANY – časť ROŠKOVCE od PROJEKTOVO- INŽINIERSKEJ KANCELÁRIE, Ing. Anton Pavúk, Vranov n.T.)

Priemerná denná potreba pitnej vody Q_p:

$$Q_p = 4 \times 165 = 660 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m:

$$Q_m = Q_p \times k_d = 660 \times 1,25 = 825 \text{ l/deň}$$

k_d- súčiniteľ dennej nerovnomernosti

Maximálna hodinová spotreba pitnej vody Q_h:

$$Q_h = Q_m \times k_h = 825 \times 1,8 = 1485 \text{ l/deň} = 0,0172 \text{ l/s}$$

k_h- súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti

Priemerná ročná spotreba vody Q_r

$$Q_r = 240 \text{ 900 l/rok} = 240,90 \text{ m}^3/\text{rok}$$

HD Tatra Agrolev Levoča vo svojom areáli má vybudovaný vlastný vodojem, zo zdrojov vody – studne Roškovce.

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.

Obec Doľany nemá vybudovanú kanalizačnú sieť, ale s jej realizáciou sa uvažuje. Účelom stavby je odvieť splaškové vody z jednotlivých nehnuteľností do ČOV. Uvedením tejto stavby do prevádzky sa vyrieši vyprázdňovanie žump a voľné vypúšťanie splaškových vôd do Dolianskeho potoka a v nemalej miere sa vyrieši otázka

kontaminácie spodných a povrchových vôd pred znečistením. Navrhovaná celoobecná splašková kanalizácia bude gravitačne odvádzať splaškové vody do hlavného kanalizačného zberača, do ktorého sa gravitačne napájajú ostatné vetvy časti územia s vyústením do samotnej ČOV, ktorá bude pravdepodobne lokalizovaná v intraviláne pod obcou. V súčasnosti sa projekčne pripravuje výstavba splaškovej kanalizácie Vetva „A“, ktorá umožní jestvujúcim domom, ako aj plánovanej výstavbe nových rodinných domov na konci obce, napojiť sa v budúcnosti na verejnú kanalizáciu. Realizáciou kanalizácie sa dosiahne bezproblémové prevádzkovanie a oprava štátnej cesty, jej nové pokrytie asfaltovým krytom, ktorý by sa v opačnom prípade narušil. Výstavba kanalizácie bude teda realizovaná z veľkej časti v štátnej ceste. Kanalizácia je navrhnutá ako delená a Vetva „A“, „B“, „C“, je splašková kanalizácia. Pri výstavbe kanalizácie sa zároveň vybudujú prípojky pre jednotlivé domy z dôvodu, aby sa pri ich napojovaní opäť nenarušila komunikácia.

Podklady použité pre ÚPN „KANALIZÁCIA DOĽANY VETVA - A“ sú z PD pre územné rozhodnutie spracované firmou Ing. Kamil Králik – GAMBIT, Machalovce 253, 059 13 Jánovce, ktorej zásadné prvky riešenia sú premietnuté do tejto ÚPD. Kvalita vyčistených odpadových vôd musí spĺňať limity požadované Nariadením vlády č. 491/2002 Z.z. a jej príloh č.1 a 2, ktorým sa stanovujú ukazovatele prípustného stupňa znečistenia vôd.

Kanalizačná sieť bude realizovaná s priemerom DN 300 z PVC. V obci odporúčame vybudovať splaškovú gravitačnú kanalizáciu pre jestvujúce nehnuteľnosti, najlepšie z materiálu PVC s budúcim predpokladaným napojením navrhovaných objektov RD a vybavenosti. Trasu kanalizácie situovať tak, aby viedla podľa možností v obecných komunikáciách a verejných priestranstvách. Vybudovať domové prípojky pre napojenie sa na kanalizáciu. Dažďové vody odtekajú voľne po teréne, z ciest cez jarky a čiastočné kanály. V rámci protipovodňovej ochrany odporúčame riešiť odvedenie povrchových vôd do potoka z danej lokality povrchovými rigolmi okolo komunikácií a pozdĺž pozemkov. ÚPD rieši iba schematické situovanie rigolov. Pre realizáciu je potrebné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu s polohopisným a výškopisným zameraním.

HD Tatra Agrolevo Levoča vo svojom areáli má vybudovanú žumpu pri každej maštali.

Návrh riešenia

V rámci Rozvoja verejných kanalizácií SR je obec Doľany zaradená medzi samostatné aglomerácie nakoľko nespadá do veľkostnej kategórie nad 2000 obyvateľov, nemá prioritu na realizáciu do roku 2015. Na základe uvedeného je potrebné rezervovať v ÚPD plochu pre samostatnú ČOV. Vyčistené odpadové vody budú vypúšťané do Dolianskeho potoka. Zabratá plocha čističky vrátane prízjazdovej komunikácie je predpokladaná cca 0,0336 ha.

Výpočet množstva odpadových vôd pre obec:

Množstvo splaškových odpadových vôd je zhodné s vypočítanou priemernou potrebou pitnej vody za sekundu $Q_{pc} = 1,42$ l/s .

Množstvo splaškových vôd:

$$Q_{pc} - \text{Priemerná denná potreba vody} : 90\ 185 \text{ l/deň} = 1,04 \text{ l/s}$$

$$Q_m = Q_{pc} \times k_d = 1,04 \times 2,0 = 2,08 \text{ l/s} = 179\ 712 \text{ l/d} = 179,71 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_h = Q_m \times k_h = 2,08 \times 1,8 = 3,74 \text{ l/s} = 323\ 136 \text{ l/d} = 323,14 \text{ m}^3/\text{d}$$

Ročné množstvo vyčistenej vody:

$$Q_{\text{ročné}} = Q_{pc} \times 365 \text{ dní} = 90\ 185 \times 365 = 32\ 917 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Celodenná produkcia BSK_5 :

$$699 \text{ obyvateľov} \times 60 \text{ g/obyv. deň} = 41\ 940 \text{ g/d} = 41,94 \text{ kg/deň}$$

Pri posudzovaní minimálnych a maximálnych odtokov splaškových vôd sa použili koeficienty k_d a k_h podľa tab.č.1 STN 73 67 01 - Stokové siete a kanalizačné prípojky, resp. STN 75 6401 Čistiarne odpadových vôd pre viac ako 500 EO.

Ochranné pásma :

Po výstavbe kanalizácie žiadame v zmysle §15 ods. 2 písm. b) zákona č.442/ 2002 Z. z. určiť pozdĺž kanalizačného potrubia ochranné pásmo vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia na obidve strany 2,5 m.

Čistička odpadových vôd

Pre odvádzanie a čistenie odpadových splaškových vôd z obce sa navrhuje vybudovať kanalizačný zberač s koncovkou v ČOV v obci Doľany. Budúca ČOV by mala pozostávať z troch samostatných liniek s kapacitou pre cca 700 EO s možnosťou postupného spúšťania podľa počtu napojených obyvateľov.

Odvádzanie dažďových vôd je navrhnuté ponechať jestvujúcim systémom uličných priekop. Pre zlepšenie pomerov je potrebné na jestvujúcom systéme cestných priekop vykonať opravné a udržiavacie práce.

Odkanalizovanie objektov v rómskej osade bude riešené diferencovane podľa povahy odpadových vôd. Ako škodlivý produkt vzniknú splaškové vody zo sociálnych zariadení. Tieto splaškové vody budú odvádzané do verejnej kanalizácie s likvidáciou v navrhovanej žumpe. Kanalizačné potrubie bude prevedené z PVC rúr DN 300. Strešná plocha bude odvodnená exteriérovými zvodmi a žľabmi nasmerovanými do nevyužitého okolitého terénu, kde sa jej objem bude eliminovať infiltráciou do podzemných vrstiev zeminy.

Bilancia splaškových vôd:

Priemerné denné množstvo splaškových odpadových vôd sa rovná priemernému dennému množstvu spotreby vody:

$Q_{ps}=660 \text{ l/deň}$

Priemerné ročné množstvo splaškových odpadových vôd sa rovná priemernému ročnému množstvu spotreby vody:

$Q_{rs}= 240,9 \text{ m}^3/\text{rok}$

Vodné toky .

Katastrálne územie obce Doľany sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Baldovciach. Uvedené ochranné pásma boli určené vyhláškou MZ SR č. 478/2001 Z.z., pričom pôvodne určené ochranné pásmo III. stupňa sa podľa § 50 ods. 12 zákona č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov považuje za ochranné pásmo II. stupňa.

Zákon č. 538/2005 Z.z. je určujúcim právnym predpisom na úseku prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov. Na vykonávanie činností v ochrannom pásme II. stupňa sa vzťahujú ochranné opatrenia podľa § 28 ods. 3 citovaného zákona. V ochrannom pásme II. stupňa je zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody alebo minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja alebo prírodného minerálneho zdroja.

Bez vydanie stanoviska Ministerstva zdravotníctva SR je v ochrannom pásme II. stupňa podľa § 50 ods. 17 písm. b) citovaného zákona zakázané zriaďovať skládky odpadov a toxických látok, vykonávať vrty hlbšie ako šesť metrov, vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, vykonávať ťažbu dreva, ktorá nie je ťažbou podľa osobitného predpisu (zákon č. 326/2005 Z.z.), ťažiť štrk a zeminu a povoľovať odber a odberať podzemné vody v množstve vyššom ako 0,5 l.s-1.

Katastrálnym územím obce Doľany preteká ľavostranný prítok potoka Lodina - Doliansky potok a pravostranný bezmenný prítok Dolianskeho potoka (rkm zaústenia cca 3,350),

ktoré sú v správe SVP, š.p. Košice. Uvedené toky sú neupravené s nedostatočnou kapacitou na odvedenie prietoku Q_{100} – ročnej veľkej vody. Vzhľadom na túto skutočnosť správca toku požaduje rešpektovať inundačné územie týchto vodných tokov a zaoberať sa protipovodňovou ochranou existujúcej i navrhovanej výstavby pred prietokom Q_{100} – ročnej veľkej vody. Za predpokladu výstavby RD v novonavrhovaných lokalitách mimo príp. upraveného koryta odporúčame uvedený úsek upraviť tak, aby zástavba nebola ohrozovaná prietokom Q_{100} ročných veľkých vôd tohto potoka. Pre potreby opráv, údržby a prípadnej úpravy správca toku požaduje pozdĺž oboch brehov uvedených vodných tokov ponechať voľný nezastavaný pás v šírke 5 m v zmysle § 49 Zákona č 364/2004 Z.z. o vodách.

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Doliansky potok je vhodný ako recipient pre vypúšťanie splaškov z ČOV.

S povodňami sa musíme naučiť žiť, pretože absolútne sa nedajú vylúčiť. Z hľadiska rizika povodní a predchádzania ich ničivým následkom, bude treba perspektívne vyhodnotiť povodie z hľadiska potenciálneho rizika vzniku privalových povodní i na základe komplexu ich charakteristík. Pre prax treba rizikové faktory a oblasti vzniku povodní identifikovať na čo najnižšej taxonomickej úrovni, v malých povodiach, pre jednotlivé úseky vodných tokov, ale najmä pre intravilány obcí a miest. Tu je nevyhnutné realizovať opatrenia s retardačným účinkom na zvýšenie celkovej retenčnej kapacity povodí, na zmenšenie objemu a spomalenie povrchového odtoku zo zrážok do vodného toku, ako aj doriešiť vzťah človeka a jeho aktivít s povrchovým tokom v priestore údolných nív tak, aby bol umožnený relatívne neškodný priebeh extrémnych prietokov.

Návrh riešenia

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Čistota vody odpovedá požiadavkám na povrchové toky. Povodne z posledných rokov mali skôr lokálny charakter a vôbec sa nedali predpovedať. Na malom území spadlo obrovské množstvo zrážok, ktoré spôsobili vyliatie maličkých potokov. S povodňami sa musíme naučiť žiť, pretože absolútne sa nedajú vylúčiť. Z hľadiska rizika povodní a predchádzania ich ničivým následkom, bude treba perspektívne vyhodnotiť povodie z hľadiska potenciálneho rizika vzniku privalových povodní i na základe komplexu ich charakteristík. Pre prax treba rizikové faktory a oblasti vzniku povodní identifikovať na čo najnižšej taxonomickej úrovni, v malých povodiach, pre jednotlivé úseky vodných tokov, ale najmä pre zastavané územia obcí a miest. Tu je nevyhnutné realizovať opatrenia s retardačným účinkom na zvýšenie celkovej retenčnej kapacity povodí, na zmenšenie objemu a spomalenie povrchového odtoku zo zrážok do vodného toku, ako aj doriešiť vzťah človeka a jeho aktivít s povrchovým tokom v priestore údolných nív tak, aby bol umožnený relatívne neškodný priebeh extrémnych prietokov.

Mimo zastavaných území sa zabezpečujú úpravy tokov spravidla na prietok Q_{20} -ročnej vody. Všeobecne sú úpravy zamerané, vzhľadom k zvýšeným hodnotám max. prietokov, na neškodné odvádzanie veľkých vôd, pričom v hornej časti hlavných povodí, ktoré prináležia Košickému kraju, úpravy smerujú k zabezpečeniu ochrany zastavaného územia sídla, k zlepšeniu nevyhovujúcich smerových pomerov a k stabilizácii koryta mimo zastavané územie. Pri úpravách mimo zastavané územie treba v maximálnej miere zachovávať existujúcu trasu koryta a stabilnú časť priečného profilu. Trasu toku skracovať len vo výnimočných prípadoch a odstavené meandre nezasypávať. V čo najväčšej miere zachovať pôvodné brehové porasty. Pre dosiahnutie potrebnej prietokovej kapacity (minimálne na Q_{20} -ročnú vodu) využívať odsunutú hrádza, ktoré nemusia presne kopírovať trasu toku. Podrobne sú navrhované úpravy tokov uvedené vo vodohospodárskych plánoch povodí.

Základy protipovodňovej ochrany:

Veľké vody – povodne sú prírodné javy. Premennivosť prietokov v toku je prirodzenou

vlastnosťou. Extrémne vysoké vodné stavy sa vyskytujú, keď intenzívne zrážky sú veľkopriestorové, dopadajú na pôdu, ktorá buď vzhľadom na predchádzajúce zrážky alebo v dôsledku mrazu resp. zámruzu ďalšie zrážky nemôže zadržať. Východiskovým bodom je zrušenie nepriaznivých vplyvov na odtokové pomery v povodí. Ide predovšetkým o navrátenie prirodzenej schopnosti akumulácie vody revitalizáciou povodí. Opatrenia programu protipovodňovej ochrany musia viesť k obnoveniu funkcií, ktoré súvisia so zadržiavaním vody, čím sa zlepši aquatický a terestrický životný priestor všeobecne a osobitne pre nížinný tok

Niektoré opatrenia skrátili čas priebehu povodňových vln, zvýšili ich výšku a objem. Medzi takého opatrenia patrí úprava riek, budovanie hrádzí a vzdúvacích zariadení, a likvidácia lesov. Napríklad pri úprave riek (pri zúžení alebo spevnení koryta) sa skrátila dĺžka riek a tým sa zväčšil sklon, a bývalé inundačné územia už nie sú súčasťou „prirodzeného“ režimu toku. Zníženie retencie lesov vo všetkých oblastiach tvorby povodní a zhutňovanie pôdy v poľnohospodárskych oblastiach znížilo schopnosť pôdy odoberať vodu. To viedlo k zvýšeniu pôdnej erózie. Tým sa zvýšilo aj množstvo a rýchlosť povrchového odtoku dažďovej vody a vody z topenia snehu a ľadu.

Ochrana proti povodňam pomocou budovania hrádzí a priehrad, retenčných nádrží a hrádzových nádrží má dlhú tradíciu a ostáva základným kameňom politiky prevencie a ochrany proti povodňam. Avšak pred použitím takýchto technických prostriedkov musí byť preukázaná správna postupnosť realizácie preventívnych a ochranných opatrení. Treba očakávať aj to, že zastavanie inundačných území, aj keď chránených hrádzami vedie k zvýšenej možnosti škôd v prípade povodne.

V prípade výstavby v blízkosti bezmenného prítoku Dolianskeho potoka (rkm zaústenia cca 3,350) je potrebné situovať výstavbu vo vzdialenosti viac ako 20 m od toku, čím bude dodržaná podmienka rešpektovania inundačného územia. Zároveň je potrebné zabezpečiť ochranu navrhovanej ČOV pred prítokom Q_{100} -ročnej vody Dolianskeho potoka (napr. situovaním nad hladinu Q_{100} , príp. iným opatrením).

Energetika a energetické zariadenia.

Doľany sú zásobované elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia č. 202 z ES 110/22 kV Spišská Nová Ves, s možnosťou prepojenia na rozvodňu Kropachy. Napájanie samotného sídla je realizované 22 kV vzdušnými prípojkami prostredníctvom troch 22/0,4 kV trafostaníc, zásobujúcich súčasne bytovú, poľnohospodársku, podnikateľskú aj občiansku zástavbu. Nainštalovaný transformačný výkon v obci Doľany v súčasnosti je 660 kVA.

Elektrické stanice (transformovne) VVN/VN

Názov lokality a miesto	kV	Celk. inšt. výkon v MVA	Správca	Poznámka
ES SNV (Kropachy)	110/22		VEZ RZ SNV	Upresnené po obdržaní vyjadrenia od správcu

Vzdušné vedenie VVN

Názov trasy od-do	kV	Číslo vedenia	Správca	Prevedenie jednod., dvojité (J,D)	Poznámka
SNV - Kropachy	22	202	VEZ RZ SNV	J	Upresnené po obdržaní vyjadrenia od správcu

Zoznam 22 kV/0,4 kV transformačných staníc

Miesto, lokalita	Inšt. výkon v kVA	Napáj. 22 kV vedenie	Rok výstavby		Poznámka
				Správca	
TS ₁ - pri OcÚ	160	202	VEZ	RZ SNV	Upresnené poobdržaní vyjadrenia od správcu
TS ₂ - nová IBV	250	202	VEZ	RZ SNV	Upresnené poobdržaní vyjadrenia od správcu
TS ₃ - róm. osada	250	202	VEZ	RZ SNV	Upresnené poobdržaní vyjadrenia od správcu
SPOLU	660	202	VEZ	RZ SNV	-

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov je v obci vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom AlFe 6 na strešníkoch, betónových a v menšej miere aj drevených stožiaroch. Vedenie tvorí zokruhovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce. Sieť je potrebné v niektorých častiach rekonštruovať (výmena vodičov, stĺpov...). Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá na pouličných a sadových osvetľovacích stožiaroch, na stĺpoch sekundárnej siete a ramienkových svietidlách upevnených na priečelí budov. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe 6 – 25 mm², ako fáza verejného osvetlenia sekundárnej siete NN. Ovládanie verejného osvetlenia je spínacími hodinami zo skríň verejného osvetlenia. Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče. Plynofikácia obce podstatne znížila zaťaženie siete najmä zo strany odberateľov z radov obyvateľstva.

Transformátory T₁ až T₃ sú prevádzkované energetickým podnikom a v súčasnosti je stav napäťových pomerov v obci pomerne vyhovujúci. V najbližšom období v obci nenavrhujeme vykonať žiadnu rekonštrukciu, resp. generálnu opravu NN siete., ale vzhľadom na urbanistický návrh je potrebné uvažovať so zaústením ďalších trafostaníc. Predchádzajúci prehľad ukazuje stabilizáciu odberov na distribučných trafostaniciach s tendenciou mierneho medziročného nárastu.

Využívaná je elektrická energia okrem svietenia aj na varenie a vykurovanie. Vysoká spotreba el. energie klesla po realizácii plynofikácie obce. Znížilo sa výkonové zaťaženie sekundárnej siete aj do distribučných trafostaníc, čo umožňuje napojenie ďalších plánovaných lokalít výstavby bez nutnosti rekonštrukcie siete, alebo trafostaníc.

Návrh riešenia

Odber elektrickej energie sa bude skladať z časti pre RD a pre potreby občianskej vybavenosti. Pre zabezpečenie súčasnej požadovanej potreby elektrickej energie a pre uvažovaný rozvoj sídla navrhujeme :

- rekonštruovať väčšiu časť NN vedenia v obci (podľa predpokladov VSE, Východoslovenská energetika a.s. Košice)
- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením v zmysle urbanistického návrhu
- rešpektovať ochranné pásmo letiska Klčov v súvislosti s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN / v rámci ochranného pásma letiska musí byť navrhované vedenie riešené podzemným káblom /

Bilancia celkového elektrického výkonu pre bytový fond a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky Pravidiel pre elektrizačnú sústavu číslo 2, článok 4.2.1.1 vydanú SEP v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Kategória	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.i./	
	Vývod NN	DTS VN/NN
A	1,7	1,5
B1	2,4	2,0
B2	5,2	5,0
C1	10,0	9,0
C2	14,5	14,5

Príkron podľa jednotlivých kategórii:

- kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA
- kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA
- kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody
- kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický

- ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumuláčn
- kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumuláčn + elektrické vykurovanie akumuláčn

Potreba elektrickej energie – návrh (výhľad) - obec:

RD - 32 b.j. (15 b.j.)

Riešený počet 47 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategórie bytového odberu nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon
			Vývod NN	DTS VN/NN	
A	75	35	1,7	1,5	52,0
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	15	7	5,2	5,0	35,0
C1	10	5	10,0	9,0	45,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
Spolu					132,0

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť sa podieľa na maxime zaťaženia obytného súboru asi 20 % v špičke u kategórií A a B1, u kategórie B2 asi 30 % a u kategórie C1 asi 40 %. V zmysle uvedeného merné zaťaženie v jednotlivých kategóriách (bj + vyb.) bude nasledovné:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon
			Vývod NN	DTS VN/NN	
A	75	35	2,04	1,8	63,0
B1	0	0	2,9	2,4	0,0
B2	15	7	6,8	6,5	46,0
C1	10	5	14,0	12,6	63,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
Spolu					172,0

Výpočet počtu transformátorov :

DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 400 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,3$.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$$n_T = (P_{POS} \times Z_p) : S_{Th}$$

P_{POS} - výpočtové zaťaženie obytného súboru

Z_p - koeficient prídavného zaťaženia

S_{Th} - hospodárna jednotka DTS 250 kVA

Počet transformátorov pre návrhové obdobie :

$$n_{T-NO} = (172 \text{ kVA} \times 1,3) : 250 = 0,9 = 1 \text{ ks}$$

Je potrebných 0,9 ks, teda 1 trafostanica - 1 o výkone 250 kVA

V súčasnosti sú v prevádzke v obci dve trafostanice s celkovým inštalovaným výkonom 410 kVA a v rómskej osade jeden transformátor o výkone 250 kVA.

Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon nebude vyhovovať pre navrhované a výhľadové potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností elektrickou energiou v navrhovanej lokalite a prelukách navrhujeme:

- súčasné elektrické zariadenia ponechať do r.2020. Pre novo navrhované aktivity vybudovať trafostanicu TS₄ (viď grafickú časť) a osadiť transformátorom 250 kVA k roku 2020;
- v prípade nárastu odberu el. energie v dôsledku výstavby v prelukách transformačnú stanicu TS_{1,2}, osadiť trafom o výkone do 400 kVA;
- vybudovať rozvod NN siete káblovým vedením NAYY- J 4Bx150mm²
- NN sieť prepojiť na jestvujúcu NN sieť v obci;
- v lokalitách navrhovanej výstavby osadiť na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia upevnené výbojkové svietidlá vonkajšieho osvetlenia komunikácií. Rozvod VO sa urobí káblami CYKY4Bx10mm². Rozvod pre osvetlenie sa uloží do spoločnej ryhy NN siete; Vonkajšie osvetlenie, v snahe čo najviac eliminovať svetelné znečistenie prostredia, realizovať stožiarmi do výšky max 2 m s vyžarovaním do dolnej polsféry;
- uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnospesné stavby;

Potreba elektrickej energie – návrh (výhľad) – osada Roškovce:

Nízkoštandardné RD - 18 b.j.

Riešený počet 47 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategórie bytového odberu nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon
			Vývod NN	DTS VN/NN	
A	100	18	1,7	1,5	27,0
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	0	0	5,2	5,0	0,0
C1	0	0	10,0	9,0	0,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
Spolu					27,0

Výpočet počtu transformátorov :

DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 400 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,3$.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$$n_T = (P_{POS} \times Z_p) : S_{Th}$$

P_{POS} - výpočtové zaťaženie obytného súboru

Z_p - koeficient prídavného zaťaženia

S_{Th} - hospodárna jednotka DTS 250 kVA

Počet transformátorov pre návrhové obdobie :

$$n_{T-NO} = (27 \text{ kVA} \times 1,3) : 250 = 0,14 = 0 \text{ ks}$$

Nie je potrebná nová trafostanica.

V súčasnosti je v prevádzke v rómskej osade jeden transformátor o výkone 250 kVA.

Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon bude vyhovovať pre navrhované a výhľadové potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností elektrickou energiou v navrhovanej lokalite navrhujeme:

- V prípade nárastu odberu el. energie v dôsledku výstavby v prelukách transformačnú stanicu TS₃, osadiť trafom o výkone do 400 kVA;
- vybudovať rozvod NN siete káblovým vedením NAYY- J 4Bx150mm²
- NN sieť prepojiť na jestvujúcu NN sieť v obci.
- v lokalitách navrhovanej výstavby osadiť na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia upevnené výbojkové svietidlá vonkajšieho osvetlenia komunikácií. Rozvod VO sa urobí káblami CYKY4Bx10mm². Rozvod pre osvetlenie sa uloží do spoločnej ryhy NN siete; Vonkajšie osvetlenie, v snahe

- čo najviac eliminovať svetelné znečistenie prostredia, realizovať stožiarmi do výšky max 2 m s vyžarovaním do dolnej polsféry.
- uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnoprospešné stavby;

Navrhované objekty budú napojené na verejnú sieť prostredníctvom NN prípojky. Rozvodná skriňa bude umiestnená na objekte z vonkajšej strany. Osvetlenie interiéru bude riešené žiarovkovými svietidlami podľa povahy priestoru.

Celkový inštalovaný príkon	P= 5,00 kW.
Koeficient súčasnosti	B= 0,7
Maximálny súčasný príkon	P= 3,50 kW

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napätových úrovniach VN a NN sekundárnej siete. UPN obce rieši vybudovanie ďalších zahusťovacích trafostaníc v novourbanizovaných územných lokalitách pre navrhovanú zástavbu rodinných domov s príslušnou občianskou vybavenosťou, ako aj pre rozvoj výrobných, nevýrobných služieb skladov. V lokalitách prelúk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 400 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc. Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu niektorých jestvujúcich transformačných staníc a vybudovať ďalšie zahusťovacie distribučné trafostanice v zmysle navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa.

Na záver je potrebné podotknúť že vzhľadom na značné časové rozpätie od začiatku výstavby do plánovaného ukončenia, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a rovnako prispôbiť aj postupnosť úprav el. siete podľa skutočného postupu výstavby nových RD a podľa meraniami zisteného reálneho nárastu maximálneho súdobého príkonu obce.

Zásobovanie teplom.

V riešenom sídle je odber a dodávka tepla len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania plyných palív a v malej miere elektrickou energiou. V riešenej obci sa nenachádza žiadny systém CZT. Centrálné zásobovanie teplom na báze plyných palív sa nachádza len v časti OV. Výhľadovo sa aj súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TUV zachová.

Plynofikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynofikácii obce došlo k úplnej zmene používaných tuhých palív v prospech ušľachtilých palív čo je nesporne prínosom v prospech zlepšenia ŽP.

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme komplexnú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Vykurovanie novonavrhovaných objektov OV, poľnohospodárstva, podnikateľských aktivít bude na báze spaľovania zemného plynu. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

Návrh riešenia

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme celkovú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Väčšina objektov OV poľnohospodárstva a nových podnikateľských subjektov bude na báze spaľovania

zemného plynu. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

Celkovú spotrebu tepla pre ÚK a prípravu TUV do roku 2025 stanovujeme pre vonkajšiu tepelnú oblasť – 18 °C s tepelným príkonom 9,045 kW (t)/ b.j. u BD a 10,7 kW (t)/ b.j. u RD. Pre vybavenosť budeme uvažovať s potrebou 20 % z potrieb pre byty všeobecne.

Bilancia potreby tepla :

Pre 65 b.j. do roku 2025 + výhľad v RD, tepelný príkon bude:

QB RD	=	65 x 10,7	=	696 kW (t)
QVYB	=	696 x 0,2	=	139 kW (t)
QSPOLU	=		=	835 kW (t)

Ročná potreba tepla :

-Bytový fond	-	3,6 x 696 x 2 000	=	5,01 TJ/rok
-Vybavenosť sídla	-	3,6 x 139 x 1 600	=	0,80 TJ/rok
-Spolu QROK	-		=	5,81 TJ/rok

V rómskej osade pre jestvujúce i navrhované objekty hlavným zdrojom tepla bude pec vykurovaná tuhým palivom – drevom.

Zásobovanie plynom.

Obec je plynofikovaná, ale výstavba nových prípojok miestneho STL a NTL plynovodu pokračuje. Doľany sú napojené STL plynovodnou prípojkou D 50, zo smeru Klčov, Spišské Podhradie, na jestvujúci VTL plynovod DN 300, PN 4,0 MPa, Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba. STL plynovodný rozvod v obci je D 50. Uvedený stav bude vyhovujúci i pre návrhové obdobie, z ktorého sa bude odvíjať i plynofikácia pre novonavrhované objekty RD, OV a podnikateľské subjekty v obci. Areál HD nie je plynofikovaný.

Prehľad jestvujúcich regulačných staníc (RS) VTL/STL

P. č.	Lokalizácia RS	Výkon (m3/h)	Typ	Správca	Poznámka
1	-	-	-	SPP Poprad	Upresnené po obdržaní vyjadrenia od správcu siete

Návrh riešenia:

Štruktúra spotreby plynu v RD.

Hodinová a ročná potreba plynu	Nm ³ /hod	tis. m ³ /rok
Príprava jedál - varenie	0,15 x 47 x 0,9 = 6,3	150 x 47 x 0,9 = 6,3
Príprava TUV	0,20 x 47 x 0,9 = 8,5	400 x 47 x 0,9 = 16,9
Vykur. Rod. domov (RD)	1,15 x 47 x 0,9 = 48,6	3850 x 47 x 0,9 = 162,8
Spolu RD:	1,50 x 47 x 0,9 = 63,4	4400 x 47 x 0,9 = 186,0
Ostatní odberatelia MO	15,2 m ³ /h	37,8 tis. m ³ /rok
Obec Doľany	78,6 m ³ /h	223,8 tis. m ³ /rok

Pre stanovenie odberu množstva plynu boli použité platné Smernice GR SPP, ako aj údaje OcÚ v Doľanoch. S plynofikáciou rómskej osady Roškovec sa neuvažuje.

Miestne plynovody sú navrhované tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný.

Do r. 2020 sa ukončí plynofikácia všetkých domácností, všetkých MO. V novonavrhovaných častiach RD vybudovať STL rozvod plynu v nadväznosti na jestvujúci rozvod s domovými prípojkami a regulátormi plynu STL/NTL. Pre predpokladaný nárast spotreby plynu bude plne vyhovovať kapacita jestvujúcej regulačnej stanice s jestvujúcou hladinou tlaku a dimenziou prívodného potrubia D 50.

Pri riešení dodržať ustanovenia STN 386413, 386415, 386441, 42, 43 ; STN 733050, 73. Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. 656/2004 Z.z. Vybudovať STL rozvody plynu pre plynofikáciu príp. kotolní na tuhé palivo.

Upresnenie bilančných nárokov na odber zemného plynu bude predmetom prípravnej a projektovej dokumentácie jednotlivých stavieb na základe individuálnych potrieb jednotlivých investorov. Rast potreby plynu v jednotlivých rokoch nie je možné v tomto štádiu prípravy presne stanoviť. Je predpoklad, že zvyšovanie odberu plynu bude prebiehať po etapách.

Ochranné a bezpečnostné pásma.

Ochranné pásmo verejného vodovodného potrubia je 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. Ochranné pásmo výtlačných a zásobovacích vodovodov je 4 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme vodovodného potrubia je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu vodovodu.

Po výstavbe kanalizácie navrhujeme v zmysle §15 ods. 2 písm. b) zákona č.442/ 2002 Z. z. určiť pozdĺž kanalizačného potrubia ochranné pásmo vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany 2,5 m. Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie - viď § 19 uvedeného zákona.

Zákon 656/2004 Z.z. § 36 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2005 stanovuje:

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:a) od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
  3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- b) 20 m pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.

Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného (podzemného) elektrického vedenia a nad (pod) týmto elektrickým vedením - viď § 36 uvedeného zákona. Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

Zákon 656/2004 Z.z. § 56 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2005 stanovuje ochranné pásma a bezpečnostné pásma. Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- e) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prev. tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8 m pre technologické objekty.

Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásma

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- a) 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Telekomunikácie.

V súčasnosti je v obci pomerne vyhovujúca telefónna sieť, ktorá patrí do PO Spišská Nová Ves, s napojením na ATÚ Spišský Hrhov.

Okrajové časti miestnych rozvodov sú tvorené vzdušným vedením na drevených podperných stĺpoch. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným vedením.

Nakoľko ST, a.s. sa riadi výhradne situáciou trhu, ďalší rozvoj telefonizácie bude závisieť od záujmu o tento druh služby v danej lokalite. Rozsah telekomunikačného spojenia a jeho zariadení je stanovený súčasným inštalovaným stavom v obci. Údaje o stave kapacity ústredne, jej obsadenie, stav miestnej i diaľkovej siete tvoria predmet obchodného tajomstva správcu siete ST a.s., údaje nie je možné publikovať na výslovnú žiadosť prevádzkovateľa.

Telefónnu sieť v novonavrhovaných lokalitách sústrediť do jedného sústreďovacieho bodu s umiestnením na pozemku cca 4 m² s prístupom z verejnej komunikácie.

Stupeň telefonizácie

Telefónne stanice			Telefónna hustota v %	Počet VTA	Poznámka
bytové	nebytové	celkom			
-	-	-	Cca 66	2	Upresnené po obdržaní vyjadrenia od správcu

Návrh riešenia:

Bilancia potreby HTS

Postupnú kabelizáciu a novorealizované siete treba realizovať úložnými káblami s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE. Trasy sa navrhujú s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy.

Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 1-1,5 párov na byt + zariadenia občianskej vybavenosti a pri nebytových staniaciach podľa požiadaviek zákazníkov 2 násobok dopytu v čase prípravy výstavby telefónnej siete.

Bilancia potreby HTS - potreba prípojok pre navrhovaný počet RD v sídle k roku 2025 a výhľad :

Pre 47 bytových jednotiek	47 HTS
vybavenosť 30 % z bytového fondu	14 HTS
Priemysel, podnikat. subjekty,	2 HTS
poľnohospodárstvo	1 HTS
urbanistická rezerva	3 HTS
C e l k o m	67 HTS

- dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS s 10 % káblou rezervou;
- presmerovať časť vonkajšieho telefónneho rozvodu a prispôbiť podľa požiadaviek novonavrhovanej bytovej výstavby;
- postupná rekonštrukcia a kabelizácia jestvujúcej telefónnej siete, uložené v zemi;
- pri kabelizácii telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblovej televízie.
- dobudovať v obci sieť VTA.

Pokrytie územia mobilnými operátormi.

Celé územie je pokryté sieťou mobilných operátorov Orange, T- mobile a čiastočne O2.

b/ Rozhlas a televízia

Obecný rozhlas s centrálou na Obecnom úrade je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové do výšky 7,5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje.

Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti v súčasnosti plne vyhovuje. Územie je pokryté TV signálom domácich programov STV aj signálom komerčných TV staníc. Príjem je domovými anténami jednotlivých koncesionárov. Sporadicky sa vyskytujú i antény satelitného príjmu.

Verejnoprospešné stavby.

Podľa ustanovení úplného znenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku sa územným plánom obce Doľany určujú ako verejnoprospešné tieto menovite uvedené stavby:

Verejno-prospešné stavby

Na uskutočnenie verejno-prospešných stavieb možno podľa § 108 zák. č. 50/76 Zb. v znení č. 262/92 Z. z. a nálezu ústavného súdu SR č. 286/96 Z. z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť. Verejno-prospešnými stavbami sú vo vzťahu k ÚPN obce Doľany:

- vybudovať trafostanicu a osadiť transformátorom 250 kVA;
- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením v obci i rómskej osade (viď grafickú časť) podľa urbanistického návrhu;
- zrekonštruovať jestvujúcu sekundárnu sieť pre plošné zabezpečenie odberu elektrickej energie v obci i rómskej osade;
- osadiť vonkajším osvetlením komunikácie v lokalitách navrhovanej výstavby výbojkovými svietidlami upevnenými na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia v obci i rómskej osade;
- dobudovanie rozvodnej vodovodnej siete v obci vrátane ochranného pásma
- vybudovať povrchové výtokové stojany pitnej vody k dispozícii občanom rómskej osady;
- vybudovanie kanalizačnej siete v obci vrátane ochranného pásma ;
- vybudovanie vlastnej ČOV pre obec, žumpy v rómskej osade;

- dobudovanie STL a NTL plynovodnej siete v obci vrátane ochranného pásma;
- kabelizácia miestnej telefónnej siete;

A. 2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

Zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využitia územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia.

Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

Navrhovaná koncepcia rozvoja jednotlivých funkčných zón je prvým predpokladom skvalitňovania životného prostredia v obci. Dôsledná segregácia plôch bývania, výroby a významných koridorov dopravy pri doplnení plôch zelene a technickej infraštruktúry, vytvárajú reálne predpoklady harmonizovaného prostredia v rámci zastavaného územia obce. V širšom krajinnom kontexte dôležitú úlohu zohráva ekostabilita územia ako celku. Súčasná krajinná štruktúra je vcelku stabilná a ide skôr o udržanie tohto stavu. Katastrálne územie je z časti zalesnené. Výsadba je odporúčaná popri vodných tokoch a poľných cestách. Využívanie lesného pôdneho fondu je možné zlepšiť postupnou premenou terajších porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, čo znamená nadradiť ich biologickú funkciu nad produkčnú pri zachovaní dostatočných produkčných funkcií. V katastrálnom území nie je evidovaný žiadny dobývací priestor.

Z hľadiska cestovného ruchu je potrebné zosúladiť záujmy ochrany prírody so záujmami cestovného ruchu. Pri citlivom rozložení aktivít v území je možné akceptovať tieto aktivity v území.

Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine.

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenie biodiverzity je potrebné vytvárať v nestabilnej časti katastra podmienky pre rozčlenenie krajiny postupnou výsadbou zelene okolo poľných ciest, potokov, na hraniciach jednotlivých blokov a v prípade ohrozených svahov aj v blokoch samotných, zabezpečiť zatrávenie ohrozených plôch oráčin, tvorbu zasakovacích trávnych pásov a ochranných trávnych pásov okolo vodných tokov, najmä regulovaných. Pre územie doporučujeme spracovať agroenvironmentálny plán a zabezpečiť jeho dodržiavanie. V oblasti lesného hospodárstva zabezpečovať postupné prebudovanie monokultúrnych porastov na pestrejšie, rôznorodejšie.

Opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov.

Vyššie uvedené opatrenia sa týkajú aj ochrany najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd, čo je v súčasnosti často zamieňané za ich čo najintenzívnejšie využitie.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva.

V tejto oblasti je potrebné uskutočniť niektoré opatrenia technického charakteru (vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, zlepšovanie a skvalitňovanie využívania jestvujúcich energetických zdrojov), aby nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím. Niektoré vplyvy je však možné eliminovať relatívne nenáročnými opatreniami, ako je výsadba zelene (okolo areálu PD, okolo ciest). Osobitnú pozornosť je potrebné venovať nelegálnym skládkam odpadu.

Medzi tento typ opatrení možno zaradiť nenárodné vychádzkové trasy v okolí obce na krátkodobé i dlhodobé turistické, športové a náučné využitie pre návštevníkov obce i domácich obyvateľov.

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci je potrebné spracovať samostatný generel. Potrebné je využiť najmä prirodzenú vegetáciu brehových porastov okolo toku v okrajových častiach obce. Vhodné je začleniť do rekreačnej a ochrannej zelene drevinovú vegetáciu na plochách v bezprostrednom okolí obce, zabezpečiť plynulý prechod urbanistických štruktúr do krajinárskych najmä na miestach, kde sú tieto dobre vyvinuté a zachované. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov.

Tieto sú naznačené v predchádzajúcich typoch opatrení a zväčša vyžadujú samostatnú dokumentáciu, ktorá nie je predmetom tohto materiálu a územného plánu, hlavne navrhovaný agroenvironmentálny plán.

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny.

Tieto opatrenia sú zahrnuté v predchádzajúcich návrhoch – napr. výsadbou zelene na stabilných krajinných štruktúrach (poľné cesty, hranice blokov) sa zlepší krajinný ráz, spestrí sa obraz krajiny a jej estetické vnímanie zo strany návštevníkov i domácich obyvateľov.

- Zložky životného prostredia

Voda.

V katastri sú prevažne čisté, neznečistené podzemné i povrchové vody v triede A2. Podzemná voda v značnej časti katastra podľa požiadaviek technológie na úpravu pitnej vody vyhovuje. V riečnych sedimentoch územia nebol zistený nadlimitný obsah sledovaných prvkov.

Vodné toky a plochy.

Katastrálnym územím obce Doľany preteká ľavostranný prítok potoka Lodina - Doliansky potok a pravostranný bezmenný prítok Dolianskeho potoka (rkm zaústenia cca 3,350), ktoré sú v správe SVP, š.p. Košice. Uvedené toky sú neupravené s nedostatočnou kapacitou na odvedenie prietoku Q_{100} – ročnej veľkej vody.

Katastrálne územie obce Doľany sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Baldovciach.

Ovzdušie.

Nepresahuje rámec bežného znečistenia z malých zdrojov v obci. Zdrojom znečisťovania ovzdušia je automobilová doprava na ceste č. III/018170 a č. III/018171, ktorá prechádza stredom obce. Význam tohto zdroja znečistenia je však zanedbateľný. Ďalším zdrojom znečistenia bude v budúcnosti plánovaná diaľnica D1.

Pôda.

Kontaminácia nebola zistená nad rámec bežného znečistenia z poľnohospodárskej prevádzky a výroby, cestnej premávky a ďalších činností. Územie leží v hladine A1 obsahu kovov v pôde (0 – 2,0 mg. kg), ktoré majú prevažne antropogénny pôvod, čo je vlastne fónový obsah, zhodný s prirodzeným výskytom týchto prvkov v prostredí.

Biota – poškodenie vegetácie.

V posudzovanom území nebolo zistené, poškodenie lesných drevín nie je nad očakávanú mieru pre daný typ lesa a parametre územia.

- Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

Zdroje znečistenia ovzdušia.

V obci sú malé zdroje znečistenia ovzdušia, súvisiace so spaľovaním tuhých látok napriek tomu, že je obec čiastočne plynofikovaná. Zmenou vykurovacej základne na zemný plyn bude odstránený hlavný zdroj znečisťovania ovzdušia. Čiastočným zdrojom zápachu je časť hospodárskeho dvora.

Zdroje znečistenia vôd.

Zdrojmi znečistenia vôd sú domácnosti v obci, ako aj splachy z poľnohospodárskych pôd. Výstavbou obecnej kanalizácie sa odstráni značná časť znečisťovania vodných tokov z domácností, navrhované opatrenia v poľnohospodárskej krajine by mali zamedziť výraznejšiemu znečisťovaniu povrchových vôd splachmi z príľahlých polí.

Zdroje hluku a pod.

Najväčším zdrojom hluku je premávka na ceste č. III/018170 a miestnych cestných komunikáciách, v blízkej budúcnosti aj navrhovaná diaľnica D1.

Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi.

Komunálny odpad je z obce vyvážaný na organizovanú skládku pri Spišskej Novej Vsi a je zabezpečovaný firmou Brantner Nova. V obci je zavedený občasný zber odpadu, ktorý nie je možné uložiť pre svoje rozmery do zberných koniev. Tie v potrebných intervaloch zbiera zberná služba.

V riešenom území bude dochádzať predovšetkým k produkcii tuhého komunálneho odpadu /TKO/, pri nakladaní s TKO je potrebné sa riadiť zákonom o odpadoch č. 223/2001 Z.z. a programom odpadového hospodárstva obce a okresu Levoča:

- vybaviť obyvateľov dostatočným počtom smetných nádob tak, aby na jeden RD pripadala min. jedna smetná nádoba /110 l/
- zabezpečiť pravidelný odvoz TKO na vyhovujúcu skládku TKO
- zlikvidovať všetky divé skládky v intraviláne i v príľahlom extraviláne obce, na postihnutých miestach vykonať rekultiváciu
- zaviesť separovaný zber TKO, zameraný na využiteľnosť druhotných surovín a na minimalizáciu produkcie TKO odvážaného na skládku

V katastri obce sa nenachádza žiadna skládku TKO, ktorá by vyhovovala platnému zákonu o odpadoch, a so zriadením takejto skládky sa neuvažuje ani v návrhovom období. Likvidáciu nebezpečného odpadu, oddelene vytriedeného odpadu s obsahom škodlivín, je nutné riešiť v súlade s aktuálnym programom odpadového hospodárstva obce, schváleným VZN obce.

A.2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.

V katastrálnom území obce sa takéto priestory nevyskytujú.

A.2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.

Doliansky potok, ktorý by mohol byť potencionálnym zdrojom povodní s veľkým spádovým územím tečie zastavaným územím obce a čiastočne vytvára pre obec povodňové nebezpečenstvo. Kvôli týmto skutočnostiam návrh rieši odvádzanie povrchových vôd v rigoloch povedľa cesty do potoka. Potrebná je však údržba potoka s čiastočnými úpravami koryta.

A.2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu.

Vyhodnotenie plánovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je riešené samostatnou prílohou. Návrh svojím riešením nezasahuje do lesnej pôdy.

A.2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálneho, ekonomicko-sociálnych a územno-technických dôsledkov.

Navrhované riešenie optimalizuje funkčné vzťahy v obci. Nové rozvojové potreby obce sú harmonizované s potrebou ochrany kultúrnej krajiny. Zlepšujú sa parametre ochrany prírody, ovzdušia a vôd. Návrh navádza na perspektívne možnosti rozvoja zamestnanosti hlavne rozvojom cestovného ruchu. Pri snahe o trvalo udržateľný rozvoj sa obec môže odporúčene rozvíjať a zabezpečovať nielen potreby vlastnej obce, ale aj jej širšieho zázemia.

A.2.18 Návrh záväznej časti územného plánu.

A. Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

A.1. Regulatívy priestorového usporiadania

Je potrebné rozvíjať kompaktnú formu sídla.

Za limitujúce skutočnosti pre priestorový rozvoj obce v jednotlivých smeroch pokladať:

- na východe lesné porasty, ako aj ochranné pásmo prírodnej rezervácie Hájik
- na juhu hranica ochranného pásma plánovanej diaľnice D1
- na severe bariéra vzdušného el. vedenia VN do Spišskej Novej Vsi
- v rôznych častiach katastra plochy s biotopmi európskeho alebo národného významu
- väčšia časť katastra sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Baldovciach
- priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia v súlade s výkresmi č. 2 a 3.

A.2. Urbanisticko - kompozičné zásady

Za jadro urbanistickej kompozície obce pokladať centrálnu časť tvorenú zástavbou prízemných domov na úzkych parcelách po oboch stranách potoka vygradovanú hlavnými zariadeniami obč. vybavenosti. Zástavbu je potrebné prispôbiť konfigurácii terénu; ten vytvára hlavnú kompozičnú os - širšiu dolinu popri Dolianskom potoku v smere sever - juh. Druhú kompozičnú os bude tvoriť zástavba v juhozápadnom a severovýchodnom smere. Významnejšia priestorová dominanta je sústredená excentricky voči centru obce. Navrhované prestavby, či dostavby rodinných domov majú zachovávať výškové zónovanie, sklon strešných rovín, ale aj adekvátnu hmotovú skladbu. Väčší dôraz je potrebné klásť na formovanie centrálneho priestoru obce.

V náväznosti na tento rozvojový výrobný potenciál, návrh primerane reaguje a navrhuje ucelené plochy bytovej výstavby, občianskeho vybavenia, športu a rekreácie.

A.3. Regulatívy zástavby

V prelukách prispôbiť stavebnú čiaru jestvujúcim susedným objektom.

V novonavrhovaných lokalitách obytnej zástavby dodržiavať:

- stavebnú čiaru vo vzdialenosti min. 3 m a max. 6 m od hranice pozemku komunikácie
- uličnú čiaru tvorenú hranicou miestnych komunikácií vrátane zelených pásov a chodníkov

Pre rodinné domy v novonavrhovaných lokalitách:

- Uvažovať prízemné rodinné domy s využitím podkrovia.
- Výšku osadenia domov riešiť v závislosti od konfigurácie terénu (doporučuje sa 300 mm nad úroveň miestnej komunikácie).
- Zastavanosť pozemkov uvažovať do 25 %.

Pre rodinné domy v prelukách staršej zástavby:

- Akceptovať hmotovú skladbu pôvodnej architektúry s orientáciou štítov do ulice.
- Pri použití nových materiálov riešiť design a farebnosť tak, aby korešpondovala s exteriérom existujúcich objektov.
- Pri dotváraní exteriérových doplnkov vychádzať z pôvodných materiálov a detailov.

Pre ostatnú zástavbu:

- Dodržiavať urbanistický návrh so schémou zástavby.
- Preferovať zastrešovanie sedlovými strechami.
- Uvažovať výšku zástavby max. 2 nadzemné podlažia + podkrovia.

A.4. Regulatívy funkčného využívania

a) Výroba

Rozvoj výrobných činností je potrebné oprieť o využitie miestnych zdrojov, z tohto dôvodu majú prioritu poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo /drevovýroba/, dopravné a výrobné služby.

Priestorové nároky výroby regulovať nasledovne:

- živočíšnu výrobu stabilizovať na bývalom hospodárskom dvore, a to výlučne v jeho západnej časti /orientačne uvažovať do 100 ks hovädzieho dobytku, resp. do 600 ks oviec/
- za disponibilnú plochu pre výrobu s priestorovo a čiastočne aj hygienicky náročnými prevádzkami považovať západnú časť hospodárskeho dvora

b) Bývanie

Obytnú výstavbu organizovať nasledovne:

- uprednostniť prestavbu staršieho, najmä neobývaného bytového fondu, a využiť všetky prázdne parcely ako aj prieluky v zastavanom území
- pre stavebníkov bez možností stavať na rodičovskom pozemku vytvoriť nové pozemky v priľahlom extraviláne, využívajúc jestvujúce komunikácie a inžinierske siete, dopĺňajúc solitérnu zástavbu

Výstavbu nových bytov – z hľadiska foriem bývania – realizovať predovšetkým v samostatne stojacich rodinných domoch.

Výstavba nízkoštandardných foriem bývania sa predpokladá výlučne v časti Roškovce.

U bývania integrovaného so službami presadzovať tieto regulatívy:

- Výrobné služby s čistými a nehučnými prevádzkami povoľovať zriadiť aj uprostred súvislej obytnej zástavby, optimálne v opticky frekventovanej polohe.
- Výrobné služby so špinavými, resp. hučnými prevádzkami sú neprípustné v obytnej zóne; je nevyhnutné umiestniť ich do priestoru mimo kompaktnej obytnej zástavby na plochy rezervované pre funkciu výroby.

Drobnochov pri RD v súvislej zástavbe umožniť iba v rozsahu vlastnej spotreby.

c) Rekreačia a cestovný ruch

V obci je vhodné zriadenie strediska pre voľný, či viazaný cestovný ruch, nakoľko tu je prírodné prostredie tej najvyššej bonity, rovnako sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a individuálnej chatovej rekreácie vo forme rekreačných chalúp a rekreačných domčekov.

Rekreačnú zónu so zariadeniami pre každodenný oddych a šport rozvíjať hlavne v návaznosti na navrhované viacúčelové ihrisko v južnej časti zastavaného územia obce.

d) Občianska vybavenosť

Pre zvýšenie obytného štandardu v obci je potrebné rozšíriť druhy a kapacity zariadení občianskej vybavenosti. Zásadou je ich koncentrácia do uzlových priestorov tak, aby tvorili akcent v urbanistickej kompozícii obce a aby umožnili optimálnu dochádzku z jednotlivých obytných skupín. Posilniť je potrebné najmä športové zariadenia, tiež zariadenia obchodu a služieb, ako aj celkovú kapacitu materskej školy. V obci je takisto vhodné zriadiť objekt pre komunitné centrum.

B. Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky využitia jednotlivých plôch

B.1. Za optimálne funkčné využitie územia považovať návrh ÚPN–O /graf. časť/.

B.2. Za prípustné podmienky využitia pokladať:

a/ u funkčných plôch bývania

- integráciu so zariadeniami občianskej vybavenosti
- u plôch rodinných domov /RD/ drobnochov v rozsahu vlastnej spotreby

b/ u funkčných plôch občianskej vybavenosti /OV/

- umiestnenie iného zariadenia OV zhodného druhu, a to v rámci týchto druhov:
- základná OV s verejným charakterom:
verejné školské zariadenia /MŠ, ZŠ/, kultúrne zariadenia, verejná administratíva /OcÚ, pož. zbrojnica, pošta/
- základná OV s komerčným charakterom:
obchody, zariadenia verejného stravovania, nevýrobné služby, výrobné služby s čistou prevádzkou
- vyššia OV:
zariadenia sociálnych služieb, cirkevné zariadenia a pod.

c/ u funkčných plôch výroby, skladov, dopravy a tech. Infraštruktúry

- využitie na tzv. výrobné služby s charakterom občianskej vybavenosti
- iný rozsah záberu pozemkov – najmä na účely dopravnej a technickej vybavenosti, pokiaľ to preukáže následne spracovaná dokumentácia

d/ u funkčných plôch živočíšnej výroby /ŽV/

- využitie na plochy výroby, skladov a tech. infraštruktúry

e/ u funkčných plôch rekreácie a športu

- umiestnenie súvisiacich objektov a zariadení s charakterom občianskej vybavenosti

B.3. Za obmedzujúce podmienky využitia pokladať:

a/ u funkčných plôch bývania

- umožnenie verejného prístupu, resp. príjazdu s parkovaním u súkromných pozemkov RD integrovaných s OV a s drobnou výrobou

b/ u funkčných plôch výroby, skladov, dopravy a tech. Infraštruktúry

- zriaďovanie iba takých výrobných prevádzok, ktoré svojím charakterom neprodukurujú hluk a emisie ohrozujúce príslušnú obytnú zónu

c/ u funkčných plôch živočíšnej výroby /ŽV/

- určenie medzných stavov úžitkových zvierat a situovanie účelových objektov ŽV /stajní, farmového hnojiska, žúmp/ tak, aby nezväčšili navrhované pásmo hygienickej ochrany /PHO/ smerom k obytnej zóne

B.4. Za podmienky vylučujúce využitie jednotlivých plôch pokladať:

a/ u funkčných plôch bývania

- umiestnenie výroby, resp. výrobných služieb s nečistou a hlučnou prevádzkou v kompaktnej zástavbe
- chov úžitkových zvierat pri RD v rozsahu väčšom ako pre vlastnú spotrebu

b/ u funkčných plôch občianskej vybavenosti /OV/

- záber plôch určených pre OV s verejným charakterom bez preukázania vhodnosti náhradného riešenia

c/ u funkčných plôch výroby, skladov, dopravy a tech. Infraštruktúry

- zriadenie takých výrobných prevádzok, ktoré by produkciou hluku, emisí a nebezpečného odpadu ohrozili príslušnú obytnú zónu, resp. ďalšie ochranné pásma

d/ u funkčných plôch živočíšnej výroby /ŽV/

- prekročenie medzných stavov úžitkových zvierat a situovanie účelových objektov ŽV smerom k obytnej a rekreačnej zóne s dôsledkom zväčšenia PHO

C. Zásady umiestnenia dopravného a technického vybavenia

C.1. Doprava

- Upraviť miestne obslužné a účelové komunikácie na požadované šírkové, resp. technické parametre v súlade s STN 736110
- V súlade so zásadami verejného dopravného vybavenia v zmysle stavebného zákona zabezpečiť vyhovujúci príjazd ku všetkým jestvujúcim i novonavrhovaným objektom
- Dobudovať parkovacie miesta pred zariadeniami obč. vybavenosti, hlavne v blízkosti obecného úradu a cintorína
- Na autobusových zastávkach vybudovať samostatné zástavkové pruhy
- Odstrániť bodové a líniové dopravné závady na všetkých komunikáciách v riešenom území /za líniové dopravné závady pokladať nevyhovujúce smerové oblúky, nevyhovujúce povrchy vozoviek, za bodové dopravné závady neprehľadné križovatky, nevyhovujúce mostné objekty/
- Rešpektovať ochranné pásmo pozdĺž cesty č.III/018170 a č. III/018171 mimo zastavanej časti obce v šírke 20 m na obidve strany od osi cesty

C.2. Vodné hospodárstvo

a/ Úprava vodných tokov

Na ochranu jestvujúcej i navrhovanej zástavby pred privalovými vodami je potrebné:

- Realizovať protipovodňovú ochranu Dolianskeho potoka a zároveň zabezpečiť popri vodnom toku a ostatných neupravených vodných tokoch manipulačné pásy - 5 m, v prípade bezmenného prítoku Dolianskeho potoka (rkm zaústenia cca 3,350) je potrebné situovať výstavbu vo vzdialenosti viac ako 20 m od toku
- Vybudovať záchytné prehrádzky na vodných tokoch nad zástavbou vo svahovitom teréne
- Dodržať ustanovenia zákona o vodách č. 364/2004 /§ 47 odst. 3 – povinnosti vlastníkov stavieb, ktoré nie sú vodnými stavbami a nachádzajú sa v inundačnom území/

b/ Zásobovanie vodou

Za hlavný zdroj pitnej vody pre zásobovanie obce považovať prívodný vodovod, ktorý je zásobovaný z troch vodných zdrojov – prameňov. Tieto vodné zdroje je potrebné chrániť a udržiavať v hygienicky nezávadnom stave.

Pre spoľahlivé zásobovanie obce pitnou vodou v návrhovom období je nevyhnutné:

- Zvýšiť kapacitu jestvujúceho vodného zdroja
- Zvýšiť kapacitu jestvujúceho vodojemu, riešiť k nemu vyhovujúci dopravný prístup
- Zabezpečiť výstavbu vodovodu aj v novonavrhaných obytných skupinách
- Vodovodné potrubia dimenzovať v súlade s platnými STN
- Projekčne pripraviť rozšírenie vodovodnej siete

c/ Odkanalizovanie

Rezervovať priestor určený ochranným pásmom plánovaných kanalizačných zberačov z obci:

- 1,5 m od obvodu potrubia pri priemere do 500 mm na obe strany.

Rezervovať priestor na vybudovanie ČOV, južne od zastavaného územia obce.

- Zabezpečiť ochranu navrhovanej ČOV pred prietokom Q_{100} - ročnej vody Dolianskeho potoka

V návrhovom období je potrebné riešiť systém odkanalizovania všetkých novonavrhaných lokalít zástavby v obci a napojenie na navrhovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, zaustenú do ČOV.

Uvažované kategórie miestnych komunikácií predpokladajú tiež vybudovanie dažďovej kanalizácie, ktorú bude potrebné prepojiť s jestvujúcim systémom priekop a rigolov.

C.3. Elektrická energia

Z hľadiska vyhovujúceho zásobovania obce elektrickou energiou je potrebné:

- počet trafostaníc, ich výkon a rozmiestnenie riešiť v závislosti od nových lokalít odberu, prednostne využiť možnosť rekonštrukcie jestvujúcich trafostaníc na vyšší výkon
- rekonštruovať nevyhovujúce úseky jestvujúcich NN vedení, pri ucelenej zástavbe lokality v jednej časovej etape v nových uliciach riešiť NN vedenia zemným káblom
- objekty obč. vybavenia väčšieho výkonu ako aj väčšie prevádzky výrobných služieb napojiť priamo z trafostaníc samostatnými káblami
- zrealizovať kompletnú výmenu nevyhovujúcich svietidiel verejného osvetlenia za nové úsporné typy
- rešpektovať ochranné pásmo letiska Klčov v súvislosti s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN / v rámci ochranného pásma letiska musí byť navrhované vedenie riešené podzemným káblom /

C.4. Telekomunikácie

a/ Telefón

V návrhovom období je v súlade so zámermi správcov sietí potrebné:

- rešpektovať trasy diaľkových káblov, v lokalitách vhodných na zástavbu, kde tieto trasy vytvárajú bariéru, riešiť preložku
- uvažovať napriek rozvoju bezdrôtových telefónov, avšak kvôli rozvoju internetizácie - so zvýšením stupňa telefonizácie, resp. zvýšením počtu účastníckych telefónnych staníc
- pri riešení nových miestnych komunikácií, rovnako pri úpravách jestvujúcich rezervovať priestor pre uloženie telekomunikačných káblov

b/ Miestny rozhlas

Miestny rozhlas je potrebné zaviesť aj v novonavrhaných lokalitách, uprednostniť spoločné nosiče /s telefónom, resp. s NN/, v prípade nedohody so správcami týchto sietí riešiť samostatné vedenie.

c/ Televízny signál

V návrhovom období uvažovať s rovnakým spôsobom príjmu televízneho signálu, to zn. prostredníctvom individuálnych TV antén z televízneho vykryvača.

C.5. Plyn, vykurovanie

a/ Plyn

Ako zdroj plynu naďalej uvažovať STL plynovod D 50, ktorý je napojený na VTL plynovod DN 300, PN 4,0 MPa, Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba. V návrhovom období je potrebné plynofikovať aj nové obytné skupiny, využiť pri tom jestvujúce rozvody, s kapacitnou rezervou aj pre predpokladaný rozvoj obce. Plyn využívať na kúrenie aj varenie.

b/ Vykurovanie

Za hlavné vykurovacie médium aj v návrhovom období pokladať plyn. V prípade dramatického nárastu jeho ceny je možné ako jeho náhradu považovať vykurovanie drevenými štiepkami, resp. briketami z odpadového dreva, z dôvodu ochrany ovzdušia však bude nutné používanie nových kotlov s vysokou účinnosťou. Na výrobu tohto druhu paliva je potrebné vytvárať podmienky priamo v obci vzhľadom na solídne surovinové zázemie.

D. Zásady ochrany prírody, kultúrneho dedičstva, využitia prírodných zdrojov

D.1. Ochrana prírody, územný systém ekologickej stability /ÚSES/

Pre katastrálne územie obce Doľany platí 1. a 3. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK a nachádzajú sa tu územia, na ktoré sa vzťahuje záujem ochrany prírody a krajiny – prírodná rezervácia Hájik /3.stupeň/. V katastri obce sa nenachádza navrhované územie sústavy NATURA 2000, to zn. chránené územie európskeho významu či chránené vtáčie územie.

Vyhnuť sa je však potrebné zbytočným zásahom do lesných a travinno - bylinných biotopov európskeho a národného významu, kde orgán ochrany prírody a krajiny na základe žiadosti žiadateľa vydá rozhodnutie (súhlas/nesúhlas), v ktorom uloží vykonanie náhradných revitalizačných opatrení alebo finančnú náhradu.

Za ekologicky najhodnotnejšie segmenty z hľadiska krajinej štruktúry, ktoré majú rozhodujúcu úlohu pri plnení ekostabilizačnej funkcie v riešenom území, pokladať:

- lesy, najmä v severnej časti katastra
- nelesnú drevinovú vegetáciu /NVD/ vodných tokov
- trvale trávne porasty /TTP/ - lúky a pasienky priľahlého extravilánu obce
- záhrady pri rod. Domoch

Vymedzené prvky MÚSES sa opierajú o záujmové územia ochrany prírody / lesné a travinno - bylinné biotopy európskeho a národného významu / a návrh regionálneho systému ekologickej stability /RÚSES/.

D.2. Kultúrne dedičstvo

V katastri obce Doľany v ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ÚZPF) nie sú evidované žiadne národné kultúrne pamiatky.

V katastrálnom území je evidovaná hustá sieť polykultúrnych archeologických lokalít:

- Bunča – nálezy z neolitu (mladšej doby kamennej) a pravdepodobne doby laténskej (mladšej doby železnej).

- Pod Brusníkom – nálezy z neskorej doby kamennej, doby bronzovej, doby rímskej a stredoveké z 9.-13. storočia.
- Kaplnka Nanebovzatia Panny Márie na cintoríne v Roškovciach – stredovek, včasný novovek
- Kostol sv. Michala archanjela – neskorý stredovek, novovek.
- Končany – stredoveká zaniknutá dedina.
- Hájik – nedatované hradisko.
- Neznáma poloha – nálezy z veľkomoravského hradiska.

Pri rekonštrukciách ostatných objektov – pamiatkovo nechránených, ako aj pri novostavbách je potrebné uprednostniť tradičné architektonické tvary a materiály.

D.3. Prírodné zdroje, nerastné suroviny

Na väčšej východnej časti katastrálneho územia sa nachádza ochranné pásmo II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Baldovciach. Na vykonávanie činností v ochrannom pásme II. stupňa sa vzťahujú ochranné opatrenia podľa § 28 ods. 3 zákona č. 538/2005 Z.z. V ochrannom pásme II. stupňa je zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody alebo minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja alebo prírodného minerálneho zdroja.

Ďalším prírodným zdrojom, ktorý je žiaduce využiť, je biomasa; jej zdrojom sú hlavne lesy a tiež poľnohospodársky pôdny fond. Miestne prírodné zdroje je potrebné využívať racionálne, aby bola zabezpečená ich obnoviteľnosť.

E. Zásady starostlivosti o životné prostredie

E.1. Ovzdušie

V riešenom území dodržiavať navrhované stavy živočíšnej výroby na hospodárskom dvore, a to s ohľadom na príslušnú obytnú zónu, vykonať tu opatrenia na zlepšenie hygienických pomerov:

- realizovať technické úpravy žúmp
- vylúčiť prevozy živočíšneho odpadu po miestnych komunikáciách a vypúšťanie tekutého odpadu zo živ. výroby do miestnych tokov
- vykonať úpravy v areáli hosp. dvora – zamedziť sekundárnej prašnosti, spevniť a zatrávniť neupravené plochy
- realizovať výsadbu pásu izolačnej zelene pozdĺž oplotenia min. šírky 15 m

Vykurovanie objektov v návrhovom období podporovať na báze zemného plynu.

E.2. Čistota vody

Vychádzajúc z toho, že obec má verejný vodovod a nemá kanalizáciu, opatrenia potrebné vykonať v tejto oblasti sú nasledovné:

- rešpektovať pásmo hygienickej ochrany jestv. vodných zdrojov
- vybudovať verejný vodovod aj v novonavrhovaných lokalitách zástavby
- vybudovať verejnú splaškovú kanalizáciu

E.3. Pôda

Prejavy erózie pôdy nie sú zaznamenané, pozemky poľnohospodárskej pôdy náchylné na deštrukciu je potrebné využívať ako trvalé trávne porasty /TTP/. Na pozemkoch s ornou pôdou, kde už sú vybudované odvodnenia, je potrebné udržiavať ich funkčnosť, nakoľko výrazne znižujú riziko deštrukcie pôdy. V prípade znefunkčnenia odvodnenia je vhodné ornú pôdu zatrávniť.

E.4. Hluk

Hluk z cestnej dopravy na ceste č. III/018170 a č. III/018171 je minimálny, preto nie je potrebná realizácia žiadnych protihlukových opatrení. Podobne aj hranica ochranného pásma navrhovanej diaľnice D1 je mimo zastavaného aj navrhovaného územia obce.

E.5. Odpad

V riešenom území bude dochádzať predovšetkým k produkcii komunálneho odpadu /KO/, pri nakladaní s KO je potrebné sa riadiť zákonom o odpadoch č. 223/2001 Z.z. a programom odpadového hospodárstva obce prijatým VZN:

- vybaviť obyvateľov dostatočným počtom smetných nádob tak, aby na jeden RD pripadala min. jedna smetná nádoba /110 l/
- zabezpečiť pravidelný odvoz TKO na vyhovujúcu skládku TKO
- zlikvidovať všetky divé skládky v intraviláne i v príslahlom extraviláne obce, na postihnutých miestach vykonať rekultiváciu
- zaviesť separovaný zber TKO, zameraný na využiteľnosť druhotných surovín a na minimalizáciu produkcie TKO odvážaného na skládku
- biologicky rozložiteľný odpad zhromažďovať na navrhované kompostovisko, nachádzajúce sa v areáli hospodárskeho dvora

V katastri obce sa nenachádza žiadna skládka TKO, ktorá by vyhovovala platnému zákonu o odpadoch, a so zriadením takejto skládky sa neuvažuje ani v návrhovom období. Likvidáciu nebezpečného odpadu, oddelene vytriedeného odpadu s obsahom škodlivín, je nutné riešiť v súlade s aktuálnym programom odpadového hospodárstva obce.

E.6. Zeleň

Systém zelene v obci je potrebné doplniť, pričom hlavné úlohy pri jeho tvorbe sú:

- akcentovať centrum obce dotvorením parkovo upravených plôch
- všade tam, kde to umožnia šírkové pomery /šírka zeleného pásu min. 1,5 m/ vysadiť pozdĺž komunikácií, miestnych vodných tokov líniovú zeleň
- doplniť enklávy izolačnej zelene na hosp. dvore, na cintoríne, v okolí navrhovaného viacúčelového ihriska
- umožniť náhradnú výsadbu za asanované porasty na všetkých plochách vymedzených pre verejnú zeleň

F. Vymedzenie zastavaného územia obce

Nová hranica zastavaného územia má oproti hranici stanovenej k 1.1.1990:

- zohľadniť hranicu súčasného skutočne zastavaného územia
- zahrnúť plochy vyčlenené pre rozvoj základných funkcií do r. 2025: bývania, rekreácie, výroby, občianskej a technickej vybavenosti

Úprava hranice bude teda potrebná:

- na východe v súvislosti so zahrnutím navrhovanej lokality IBV v časti Hlina
- na západe v súvislosti s navrhovanou lokalitou IBV
- na juhovýchode a juhozápade v časti Roškovce v súvislosti s navrhovanou lokalitou IBV nižšieho štandardu
- v súlade s výkresmi č. 2 a 3

G. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Pri umiestňovaní objektov obytnej zástavby je potrebné rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany /PHO/ a bezpečnostné ochranné pásma /OP/:

- PHO živočíšnej výroby:
100 m od objektov ustajňujúcich hovädzí dobytok s počtom do 100 ks
100 m od objektov ustajňujúcich ovce s počtom do 600 ks
/v zmysle Prílohy č. 9/1986 k Acta hygienica, epidemiologica et mikrobiologica/
- PHO od výrobných areálov 50 m
- OP pohrebiska 50 m, kde sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy
/v zmysle zák. č. 470/2005 o pohrebníctve/
- OP elektrických vedení, pri napätí od 1 – 35 kV 10 m, v súvislých lesných porastoch 7 m, pri napätí od 35 do 110 kV 10 m od krajného vodiča
- OP zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 – 110 kV vrátane 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- OP transformovne VN/NN 10 m od konštrukcie transformovne
- OP pre plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm 4 m
- OP pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce 1 m
- OP pre STL plynovody a prípojky vo voľnom priestranstve a v nezastavanom území 10 m
- OP ČOV 50 m
- OP plánovaných kanalizačných vetiev v obci do ČOV Doľany:
  - 1,5 m od obvodu potrubia pri priemere do 500 mm
- OP cesty III. triedy 20 m od osi komunikácie mimo zastavané územie
- manipulačné pásy popri Dolianskom potoku a popri ostatných neupravených vodných tokoch 5 m
- OP vodných zdrojov
- OP od hranice lesa 50 m
- OP od hranice prírodnej rezervácie Hájik - 100 m, s 3. stupňom ochrany podľa zákona OPaK

Obmedzenie v zmysle ochranných pásiem letiska Klčov:

- ochranné pásmo s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN /vedenie musí byť riešené podzemným káblom/,

Súčasne je potrebné rešpektovať všeobecné zásady podľa príslušných noriem a vyhlásené ochranné pásma príslušnými orgánmi.

H. Zoznam verejnoprospešných stavieb, vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

Je potrebné vymedziť plochy pre tieto verejnoprospešné stavby, t. j. stavby na realizáciu ktorých je možné pozemky vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k nim obmedziť v zmysle § 108 stavebného zákona č. 50/1976 v znení neskorších zákonov:

- Výstavba a rekonštrukcia zariadení základnej občianskej vybavenosti s verejným charakterom:
  - 1- revitalizácia centra obce
  - 2- komunitné centrum
- Odstránenie bodových a líniových dopravných závad - vybudovanie samostatných zastávkových pruhov, výstavba nových miestnych a účelových komunikácií na zabezpečenie dopravného prístupu k jestv. objektom a pozemkom, rozšírenie existujúcich ciest na požadované parametre, zriadenie chýbajúcich parkovacích miest pri zariadeniach základnej obč. vybavenosti s verejným charakterom:
  - 3- obnova miestnych komunikácií
  - 4- výstavba miestnych komunikácií
  - 5- výstavba chodníkov

6- parkoviská
7- diaľnica D1

- Výstavba viacúčelového ihriska v širšom centre obce:
8- výstavba ihriska
- Verejný vodovod - výstavba všetkých nových trás a zariadení, vrátane vodojemu:
9a- verejný vodovod
9b- vodojem
- Splašková a dažďová kanalizácia - výstavba, resp. dostavba všetkých trás a zariadení, vrátane ČOV:
9c- verejná kanalizácia + ČOV
9c₁- kompostovisko

Výstavba nových trafostaníc ako aj trás el. vedenia VN, NN a slaboprúdových rozvodov, plynovodov /s výnimkou súkromných investičných zámerov/:
9d- verejný plynovod
9e- vedenie VN a NN, trafostanice
9f- telekomunikácie

I. Vymedzenie časti územia obce, ktoré je potrebné riešiť v stupni zóna

Z dôvodu stanovenia presnejších regulatívov zástavby je vhodné následne v stupni zóna preriešiť všetky väčšie lokality s novou obytnou zástavbou. Ako urbanistickú štúdiu, výrobné plochy a väčšie zariadenia občianskej vybavenosti ako aj centrálnu časť obce, hlavne v nadväznosti na zeleň a spevnené plochy.

Prešov, júl 2009